

De Trainer Coach

verenigingsblad van de VVON

Jaargang 26 – nr.2 – april 2017

19 mei 2017:
Nederlands Trainerscongres

Special Tweede Divisie: VV UNA

VVON-symposium: ontwikkelen speelwijze (deel 2)

Nominaties Rinus Michels Award

SFM
Sportfacilities & Media

www.vvon.nl

Beltona

S P O R T S W E A R

Diepenhorstlaan 5A, 2288 EW Rijswijk
T : 070 307 04 04

www.facebook.com/beltonasports/
M : info@beltona.com W : www.beltona.com

I T S A L L F O R T H E T E A M

Marketing en communicatie simpel maken.

Strategie bepalen en
doelen stellen!

We kunnen er hoogdravend over doen,
maar eigenlijk is het heel eenvoudig.
U wilt nieuwe klanten en wij weten
hoe u die kunt bereiken.

Online, offline of crossmediaal:
wij hebben alles in huis om
u op weg te helpen.

DE INDRUK
RECLAME & COMMUNICATIE

Doelen stellen voor jouw bedrijf? Bel 0318 505 548 of bezoek onze site: www.deindruk.nl

■ ■ ■ Van de voorzitter

We naderen de maand mei, en dus gaan er binnenkort veel beslissingen vallen in zowel het amateurvoetbal als ook in het betaald voetbal. Altijd een leuke en spannende periode. Echter in onze hoogste divisie van het amateurvoetbal is de beslissing over het kampioenschap al gevallen op 1 april (en nee, dat is geen grap). Barendrecht hield De Treffers op een 2-2 gelijkspel en dus was Jong AZ, zonder zelf te spelen, kampioen van de Tweede Divisie. Maar ach, in december was al min of meer zeker dat Jong AZ kampioen ging worden. En dat is zeker geen normale gang van zaken in een competitie op dit niveau.

Je kunt je natuurlijk afvragen - en dat gebeurt ook door velen - of die belofenteams wel thuishoren in het amateurvoetbal. Uiteraard is het belangrijk dat jonge en veelbelovende talenten onder weerstand hun wedstrijden kunnen spelen. Maar naar mijn mening kan het niet zo zijn dat het amateurvoetbal hier zonder slag of stoot mee akkoord moet gaan. Zeker niet nu is afgesproken (besloten) dat de BVO's die eerst geen trek hadden mee te doen in de Tweede/Derde Divisie, alsnog de mogelijkheid krijgen om in te stromen binnen het amateurvoetbal. Dus straks nog meer BVO-beloften binnen het amateurvoetbal. Wat mij betreft staat hier het voortbestaan van het amateurvoetbal op het spel. Competitievervalsing, geen sfeer, geen publiek, een competitie waar niets te winnen valt, etc. Het amateurvoetbal wordt door BVO's misbruikt voor het opleiden van spelers. Het amateurvoetbal wordt, wanneer we niet goed opletten, kapot gemaakt. En dit mogen wij, de clubs, de coaches, de KNVB, etc., niet laten gebeuren. BVO's moeten ook zelf maar eens alternatieve oplossingen vinden/aandragen voor het opleiden van hun spelers. En niet het probleem simpelweg neerleggen bij het amateurvoetbal.

Dan is er ook nog de discussie over de licentie-eisen m.b.t. contractspelers in de Tweede/Derde Divisie. Amateurclubs hebben zich de afgelopen maanden laten chanteren. In ruil voor het versoepelen van de licentie-eis voor contractspelers is men akkoord gegaan met nog meer belofenteams in het amateurvoetbal. Dat is 'handjeklap' tussen betaald voetbal en amateurvoetbal, maar heeft niets te maken datgene doen wat goed is voor (de kwaliteit van) het voetbal. Welke club laat nu eens (desnoods via de rechter) toetsen of de licentie-eis m.b.t. contractspelers wel of niet is toegestaan?

In de laatste Bondsvergadering (21 maart jl.) is toegezegd dat de evaluatie van de voetbalpiramide vervroegd zal worden uitgevoerd. Wat mij betreft dient die evaluatie zeer grondig te gebeuren en dienen ook de trainer-coaches (VVON) een bijdrage te kunnen leveren aan deze evaluatie. Nu wordt veel te vaak de indruk gewekt dat binnen het amateurvoetbal alleen de Tweede en Derde divisieclubs partij zijn in deze discussie. Maar wat mij betreft dienen we dit onderwerp veel breder te bekijken en dus ook te evalueren. Dit soort vraagstukken vereist een integrale totaalaanpak, waarbij alle partijen en stakeholders betrokken en gehoord dienen te worden. Dus ook de VVON. Wij zijn dan ook tevreden met het feit dat de KNVB inmiddels heeft toegezegd ons te betrekken in het evaluatieproces.

Op vrijdag 19 mei a.s. organiseren wij, samen met de Coaches Betaald Voetbal, alweer voor de 15e keer het Nederlands Trainerscongres. U kunt zich, wanneer er tenminste nog plaatsen beschikbaar zijn, opgeven via onze website. Een mooie gelegenheid om als trainer-coach ideeën en inspiratie op te doen, maar ook een ideale gelegenheid om gezellig bij te praten met collega's.

Ik zie u graag op 19 mei a.s. bij het 15e Nederlands Trainerscongres in Zwolle.

Arnold Westen

■ INHOUD

04 Special Tweede Divisie: VV UNA

09 VVON-symposium: ontwikkeling speelwijze (deel 2)

24 Juridisch: transitievergoedingen bij einde overeenkomst

26 Karlo Meppelink, hoofdtrainer HZVV

32 Nominaties Rinus Michels Award

34 Column Hans Bijvank: laptop

■ ■ ■ Peter Smetsers, voorzitter

“Zo lang mogelijk in deze klasse blijven”

Bij het Brabantse VV UNA zien ze de Tweede Divisie als een geschenk. De club is niet over de gehele gang van zaken te spreken, maar wil niets liever dan in deze klasse blijven. “Maar niet alles moet om het eerste draaien. We hebben nog 53 andere teams om rekening mee te houden.”

Tekst: Rogier Cuypers

Beeld: Gerrit van Keulen & VV UNA

UNA lijkt als een kind in een snoepwinkel in deze Tweede Divisie. Voorzitter Peter Smetsers vindt het een geweldige uitdaging voor de hoogst spelende amateurvereniging in de wijde omgeving. “Deze competitie zorgt voor een nieuwe situatie, maar ik vind dat we hier iets geweldigs meemaken. Hopelijk blijft dat nog even zo”, vertelt de voorzitter van de tegen degradatie strijdende club. “Wij horen ook dat veel verenigingen kritisch zijn over de nieuwe competitie-opzet, maar er zijn maar weinig clubs die uit deze Tweede Divisie willen. Het is voor ons geweldig om tegen die grote zaterdagclubs te spelen.”

Versoepeling

Bij de club uit Veldhoven werd er aanvankelijk wel met de wenkbrauwen gefronst toen de licentie-eisen, waarvoor ze hard gewerkt hebben om eraan te voldoen, werden versoepeld. In de oorspronkelijke opzet moesten clubs uit de Tweede Divisie dit seizoen acht en volgend seizoen dertien contractspelers hebben. Dat aantal is nu omlaag gehaald. “Dat zijn er volgend seizoen tien, acht of vier. Afhankelijk van de jeugdopleiding. Ben je een regionale

Peter Smetsers (links) en Tiny van Boekel

jeugdopleiding (RJO), dan hoef je maar vier contractspelers vast te leggen. Al met al is UNA positief over deze versoepeling.”

Eisen

Zelf voldoet UNA ook nog niet aan alle eisen, maar ze zijn druk bezig om alles op orde te krijgen. Smetsers: “Over twee onderwerpen is er nog discussie: de verlichtingssterkte en de jeugdopleiding. Voorafgaand aan het seizoen voldeden we aan tachtig, negentig procent van alle eisen. De KNVB eist echter dat je alles keurig op papier hebt staan.”

Financieel gezien krijgt de club het lastig zich te handhaven op het hoogste amateurniveau.

Van de ene kant moet er meer geïnvesteerd worden in het eerste elftal, maar er zijn meer teams om rekening mee te houden. “We willen met het eerste elftal zo hoog mogelijk spelen, maar er zijn nog 53 andere teams die aandacht verdienen. Niet alles draait om het eerste elftal.”

Tiny van Boekel valt de UNA-voorzitter bij. “De KNVB ziet ook in dat niet al het geld van de club naar het eerste elftal kan gaan. Het wordt ontzettend moeilijk om dit op lange termijn vol te houden. Ons budget is soms niet eens te vergelijken met zaterdagclubs uit de Derde Divisie. We proberen door middel van sponsors iets extra's te doen voor het eerste elftal.”

■ Dick Bijkerk, jeugdvoorzitter

“Gat richting eerste elftal is groot”

Bij de club uit Veldhoven is men trots op het niveau van de jeugdelftallen. VV UNA staat met de opleiding in de top van Nederland, maar directe doorstroming naar de hoofdmacht is nu onhaalbaar. “We moeten het hebben van mensen met ervaring bij BVO’s.”

De selectieteams van UNA spelen allemaal op landelijk niveau. De jongste jeugd Hoofdklasse, het hoogst mogelijke niveau. En toch is doorstroming naar de hoofdmacht ontzettend moeilijk. “Ook wij constateren dat het gat veel te groot is en dat zal de komende jaren zo blijven”, begint jeugdvoorzitter Dick Bijkerk zijn verhaal. “We moeten het hebben van jongens met een UNA-achtergrond die in het verleden gescout zijn door BVO’s en weer terugkomen. Een recent voorbeeld is Brian Boogers die anderhalf seizoenen bij Achilles ‘29 gespeeld heeft.”

Tiny van Boekel, teammanager van het eerste elftal, weet precies waar de voormalige UNA-spelers rondlopen. “Daar steken we veel energie in. Ik weet precies welke UNA-jongens elders voetballen en ook wanneer ze gescout zijn. We hebben contact met ouders en krijgen informatie vanuit de BVO’s wanneer ze dreigen af te vallen. Dat we die informatie krijgen, zegt ook wat over de goede band die we met de clubs hebben.”

RJO

Inmiddels is UNA druk bezig om een RJO te worden. “We willen naast dat we aantrekkelijk zijn voor spelers in de nabije omgeving ook voor de schil daaromheen een optie worden.” Belangrijk daarbij is dat de trainers de juiste

Dick Bijkerk

papieren hebben en goed opgeleid worden. De eisen die aan een RJO gesteld worden is dat de trainers van de Onder 15, 17 en 19 minimaal een TC 2-diploma moeten hebben. De trainer van Onder 13 moet in het bezit zijn van een TC 3-diploma. Al onze trainers voldoen daaraan en onze Onder 13-trainer heeft zelfs TC 1 op zak. We hebben ook veel jongens die pupillentrainer willen worden en we proberen

ze ook als hoofdtrainer aan een team te verbinden. Het is mooi als je daarnaast iemand met ervaring kunt zetten.”

UNA gaat ook een samenwerking aan met een nog niet te noemen BVO. “Met die club gaan we een train de trainer-traject doen en zorgen dat er de mogelijkheid komt voor onze trainers om daar stage te lopen.”

Volgens Bijkerk wil de club de trainers niet alleen voetbaltechnische bagage meegeven. “We hebben ook contact met een sportpsycholoog om een workshop te geven over herkenning van ADHD en autisme. Als een kind van elf met ADHD wordt gecorrigeerd, is dat niet meteen de goede aanpak. Op dat soort gebieden willen we activiteiten ontwikkelen om trainers en leiders daarbij te helpen.”

Voetbalvisie

In Veldhoven zijn ze momenteel druk bezig om de te vormen RJO gestalte te geven. Bij UNA laten ze het eerste elftal niet leidend zijn voor de jeugdopleiding, maar juist andersom. “Er wordt momenteel een plan geschreven wat onze visie is betreffende het jeugdvoetbal. Het is niet zo dat we ons aanpassen aan de visie van de hoofdtrainer. Hoofdtrainers zijn in principe passanten. Het is veel belangrijker om een hoofdtrainer aan te stellen die bij de visie van de club past. Wij vinden leren in de jeugd ook belangrijker dan presteren. We spelen veel liever met onze jeugdelftallen in de middenmoot en maken stappen, dan dat we een klasse hoger spelen en alles kansloos verliezen.”

Tweede elftal

In die voetbalvisie van de club wordt ook de rol van het tweede elftal anders. Spelers die nu in het tweede elftal spelen, kiezen vaak voor een andere club waar ze wel in de hoofdmacht actief kunnen zijn. “Negen jongens met een UNA-verleden spelen in de basis bij een naburige club. Ze konden bij ons de stap naar het eerste niet maken. Ons tweede elftal speelt weliswaar op het hoogste reserveniveau, maar dat heeft toch minder aantrekkingskracht. Aan ons om dat te veranderen en dat is een grote uitdaging.”

Eric Boesten, voorzitter van de seniorencommissie. “Het tweede elftal moet zich gewaardeerd voelen binnen de club. Sommige spelers vinden dat ze erbij hangen en wij moeten die beleving wegnemen. We hopen dat over een tijd een tweede team ook mag instromen in de standaard klasse. Het zou goed zijn als we de mogelijkheid krijgen dat we ons

Eric Boesten

tweede in te laten stromen in de vierde of derde klasse standaard.”

Binnen de club bestaan er wel ideeën hoe dat aan te pakken. Bijkerk: “We proberen echt een UNA-selectie te maken. Op die manier kunnen jeugdspelers doorstromen naar die selectie, bestaande uit UNA 1 en UNA 2. Ze zullen veelal in het tweede spelen, maar trainen wel mee met de eerste selectie. Als we dan jaarlijks twee jongens laten doorstromen naar het eerste, doen we het goed.”

Voorzitter Smetsers vult aan. “Op die manier is de doorlopende leerlijn van de club gewaarborgd. De kans dat spelers doorstromen

naar het eerste wordt daarmee ook groter. Dat tweede elftallen van divisieclubs mogen toetreden tot een standaardklasse is echter nog niet zover, want dat is een gevoelige kwestie.”

De directe doorstroming vanuit de jeugd naar het eerste elftal laat weliswaar op zich wachten, maar volgend seizoen heeft de club wel een unicum. Teammanager Tiny van Boekel: “Volgend seizoen hebben elf spelers een UNA-achtergrond. Dat zijn de jongens die we al hebben en spelers die terugkomen van een BVO en via een omweg terugkomen naar ons. Dat is bijna de helft van de hele selectie en daar zijn we trots op.”

■ ■ ■ Mark Schenning, hoofdtrainer

“Eerst kijken naar de defensie”

Het wordt een hele uitdaging voor Mark Schenning, de scheidende trainer van VV UNA, om de ploeg in de Tweede Divisie te houden. Met compact voetbal probeert de ploeg degradatie te voorkomen. “We hebben nog teveel last van pieken en dalen.”

Mark Schenning maakte als verdediger furore bij onder andere Willem II en NAC Breda. Schenning was bij Willem II een rots in de branding bij het team dat het zelfs schopte tot de Champions League. Niet vreemd dat, zeker gezien de sterkte van de competitie, de nadruk ligt op de defensie. “Vanuit een gesloten organisatie proberen we zo aanvallend mogelijk te spelen. Eerst spelen op zekerheid, uiteraard met de vrijheden die je spelers voorin moet geven om tot succes te komen. Ik merk dat het pure verdedigen lastiger is voor spelers. Vroeger had je één taak: schakel de spits uit. Nu wordt er meer verwacht: hoe bespeel je de spits én de ruimte? Dat verdedigers er staan om een directe tegenstander uit te schakelen wordt eigenlijk onderbelicht. Dat is echter hun basistaak en we zijn continu bezig dat voor elkaar te krijgen.”

Compact

UNA speelt in principe in een 1:4:4:3-formatie. Dat is volgens Schenning makkelijker om de tactiek voor de spelers te visualiseren. “Binnen die formatie streven we er naar om compact te staan; zowel in aanvallend als verdedigend opzicht. Bij een lange bal van de tegenstander wil ik ook dat mijn middenvelders kort op elkaar staan. Het compact staan hebben we dit seizoen nog moeite mee, vaak is het veld te groot. We hebben daarin nog teveel last van pieken of dalen. Lukt ons het wel, dan kunnen we het tegenstanders erg moeilijk maken. Maar onze selectie heeft te weinig kwaliteit in de breedte om continu stabiel te zijn.”

Bij balverlies voorin eist Schenning van zijn ploeg dat er snel druk gezet wordt. “Er moet meteen druk zijn op de eerste bal. Onderscheppen we die niet, dan moeten we compact staan. Tegen Jong AZ probeerden we dat ook, maar werden we weggespeeld. En tijdens de omschakeling heb je te maken met treurmomenten, dat heeft iedere speler. Dat verwijt ik ze niet, maar probeer mijn spelers daarin wel beter te maken.”

Nadruk

De UNA-trainer legt de nadruk tijdens de training met name op de wil om te winnen. “Dat doen we door partijvormen te spelen. Als je verliest moet

je wat extra's doen. Ook komt het terug dat we vanuit een gesloten defensie moeten spelen. Het liefst moet de afstand tussen de aanval en de verdediging maximaal 30 tot 35 meter zijn. We merken dat als we dat kunnen in de wedstrijd en zijn in staat om gezamenlijk wat hoger druk te zetten, dat we succesvol zijn.”

Ambitie

Na vier seizoenen UNA neemt Schenning na het lopende seizoen afscheid van de club. Als interim- en assistent-trainer heeft hij al aan het betaalde voetbal geroken. Schenning wil nu definitief die stap maken. “Inmiddels heb ik de cursus Coach Betaald Voetbal afgerond en is het mijn doel om coach van een BVO te worden. Daar gaat mijn hart naar uit. Als speler heb ik voetbal ook nooit als werk gezien en datzelfde beleef ik als trainer. Ik wil spelers beter maken en het trainersvak ligt dan ook dicht bij mij.”

Pass- en trapvorm

Organisatie:

- 2 organisaties uitzetten
- Veld: vierkant van 15 bij 15 meter met 10 spelers
- 2 spelers bij iedereen pylon, 2 spelers in het midden
- Inspelen met de klok mee

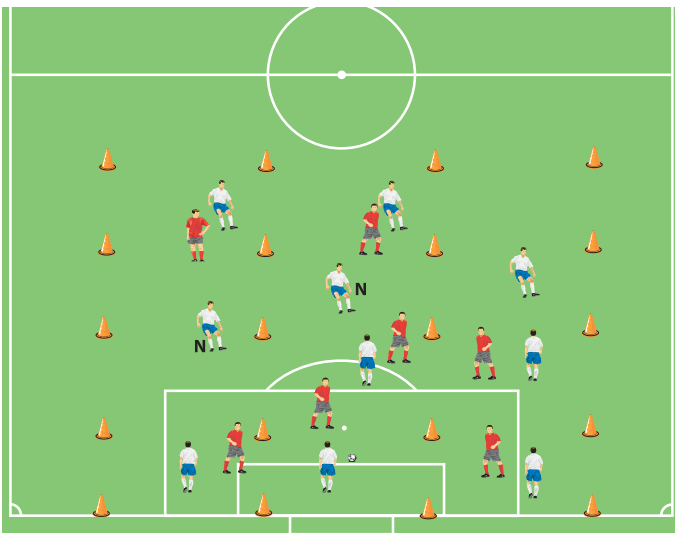
Coaching:

- Altijd inspelen naar speler in gezichtsveld
- Overslaan mag

Variatie:

- Nooit twee keer kort achter elkaar

Positiespel 8 tegen 8 + 2

Organisatie:

- Veld: 40 bij 30 meter in 12 vakken
- Op balbezit spelen
- Niet twee keer de bal in hetzelfde vak spelen

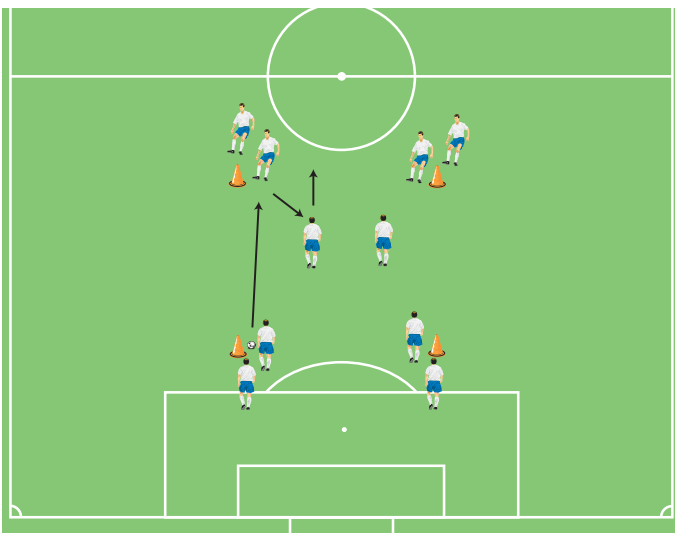
Coaching:

- Handelingsnelheid verhogen
- Overslaan van spelers
- Bijsluiten naar ander vak
- Ruimtes zien

Variatie:

- Aantal keren raken
- Geen hoge ballen
- Om punten spelen

Partijspel 4 tegen 4

Organisatie:

- 16 spelers
- Veld: 25 bij 20 meter
- Maximaal 2 minuten spelen of tot de 2 doelpunten
- Scoren is balbezit houden
- Uit of cornerbal bij de keeper ophalen
- Totale score bij elkaar optellen
- Bij wisselen snel doordraaien

Coaching:

- Spelen in een ruit
- Snel scoren
- Doelgericht zijn
- Willen winnen
- Veel beweging

Hoog druk zetten

In de vorige editie van de TrainerCoach aandacht voor de ontwikkeling van de speelwijze van Ajax. In dat artikel legden we de nadruk op doordekken en de vijf seconden regel. In dit artikel: de manier van druk zetten van Ajax.

Tekst: Rogier Cuypers | Beeld: Gerrit van Keulen

Peter Bosz wil met zijn Ajax de tegenstander vroeg vastzetten. De Ajax-trainer begon het seizoen met het druk zetten van zijn '10' op de centrale verdediger van de tegenstander. Andere manieren zijn druk zetten met één van de twee vleugelspitsen of met alle drie de spitsen. "Andersom kijken we ook altijd hoe de tegenstander druk zet. Doen ze dat met een '10', komt er een middenvelder vrij. Zetten ze druk met de vleugelspitsen, dan komen de vleugelverdedigers vrij en doen ze dat met drie spitsen dan moet je er met de juiste manier van opbouwen onderuit voetballen."

Druk zetten met de '10'

Bosz begon, net zoals in de tijd met Vitesse (Qazaishvili), om met zijn nummer 10 druk te zetten. In zijn huidige team is dat Davy Klaassen. "Als je hoog druk zet, luistert dat heel nauw. Mijn diepste spits zet in dit geval druk op één centrale verdediger. Die kies ik vooraf

uit. Als de rechter centrale verdediger de mindere voetballer is, dan moeten we ervoor zorgen dat de bal naar hem gaat. Mijn '10' zet dan druk op hem en de rest van het elftal moet dan meeplooien. Een aantal details is daarin erg belangrijk, maar met name het vertrekmoment van onze aanvallende middenvelder. Hij moet aankomen rond de tijd dat de centrale verdediger de bal ontvangt. De linker middenvelder moet vervolgens voor zijn man verdedigen om driehoekjes van de tegenstander te voorkomen. Uiteindelijk komt de spits in het midden uit om zo in een later stadium druk op de keeper te kunnen zetten als hij de bal krijgt. De spelers die het verste weg staan, laten we vrij. Zij zijn het minst gevaarlijk."

Uiteindelijk is Bosz op een andere manier druk gaan zetten, omdat hij zag dat spelers niet meer op hun eigen positie stonden. Hij liet een voorbeeld zien uit de wedstrijd met Standard

Luik. Na het druk zetten stonden middenvelders Klaassen en Gudelj voorin en aanvallers Younes en Traoré op het middenveld.

Druk met voorhoede

Vervolgens liet Bosz beelden zien van de training waarop er met één vleugelaanvaller (in dit geval Younes) druk werd gezet. "De afstand tussen Younes en de centrumverdediger moet niet te groot zijn. Daarnaast dekt onze back door op de back van de tegenstander. Als de back van de tegenstander ver uitzakt, dan moet je als vleugelverdediger een lange weg afleggen om druk te houden."

Tegenwoordig zet Ajax met alle drie de voorwaartsen druk op de defensie van de tegenstander. "Tegen FC Utrecht doen we het bijvoorbeeld met drie spitsen, omdat ze met drie man opbouwen. Het druk zetten met drie man past het beste bij Ajax. Dan houd ik mijn middenveld in tact en mijn spitsen staan voorop. In de afgelopen maanden heeft de ploeg een enorme ontwikkeling doorgemaakt wat betreft het druk zetten. Dat kan alleen goed gaan als je compact staat. De onderlinge afstanden tussen mijn verdedigers is ongeveer tien tot twaalf meter en de afstand tussen mijn spits en de centrale verdedigers 20 tot 25 meter."

Taken per lijn

- 2 aanvallers tegenover 3 centrale verdedigers en 2 vleugelverdedigers
- 3 middenvelders tegenover 3 middenvelders
- 3 centrale verdedigers en 2 vleugelverdedigers tegenover 2 aanvallers
- Keeper

Darije Kalezic

Verdedigen: 1:5:3:2

Het 1:5:3:2-systeem werd in Nederland vooral bekend tijdens het WK van 2014 in Brazilië. Toch was Darije Kalezic, voormalig trainer van onder andere De Graafschap en Roda JC, jaren eerder al overtuigd van de kracht van dit systeem.

“Ronald Koeman begon met het 1:5:3:2-systeem in het seizoen 2013/2014 bij Feyenoord en Louis van Gaal, die met een groot deel van de Feyenoorddefensie speelde, nam dat over bij Oranje”, begon Darije Kalezic zijn verhaal tijdens het symposium. “Mijn vertrekpunt is ook het Nederlandse vertrekpunt, de 1:4:3:3. Maar als coach van De Graafschap besloot ik het in 2010/2011 anders te doen. We promoveerden als kampioen naar de Eredivisie en waren vaak de onderliggende ploeg.”

Aanpassen visie

“De vraag is dan: houd je vast aan je eigen visie of maak je gebruik van alle middelen die je hebt om de tegenstander te verslaan?”, gaat de geboren Zwitser verder. “Als je de tegenstander grondig analyseert, moet je soms jouw eigen spelsysteem in bepaalde wedstrijden veranderen. Op die manier kun je het

kwaliteitsverschil iets meer in evenwicht krijgen. Je moet natuurlijk als coach wel een eigen filosofie hebben. Op die manier stel je een selectie samen en heb je een vertrek- en een eindpunt. Maar ik vond het nodig om met De Graafschap in een 1:5:3:2 te gaan spelen, want het draait altijd om de punten en daarna pas hoe je als ploeg speelt.”

Voordelen & nadelen

Welke voordelen heeft het verdedigen in een 1:5:3:2 systeem volgens de oefenmeester?

- Verdedigend sta je goed georganiseerd;
- De as van het veld is afgeschermd;
- Drie middenvelders en twee backs zorgen voor de juiste veldbezetting op middenveld;
- Er ontstaan overal driehoekjes, waarvan één spelers vrij is die kan ondersteunen in duel;
- Je creëert een overtal achterin: drie tegen

twee in laatste linie;

- Tijdens de voorzet van de zijkant is er een optimale bezetting in het zestien meter gebied: drie verdedigers en één vleugelverdediger;
- Iedere speler verdedigt een eigen ruimte.

Maar uiteraard weet Kalezic ook dat er gevaren kleven aan het spelen van dit systeem:

- Het vraagt veel discipline en loopvermogen van met name de aanvallers en middenvelders;
- De rechter- en linker centrale verdediger komen vaak in een één-tegen-één-situatie terecht aan de zijkant. Ze moeten de kwaliteit hebben om een één-tegen-één goed te kunnen verdedigen;
- Tijdens de counter ontstaat er ruimte aan de zijkanten, achter de rug van de backs.

Tegen 1:4:4:2 in een ruit

Kalezic gaf een voorbeeld van een duel met De Graaafschap tegen Roda JC. "Roda liep als een trein en de ploeg had een aantal wedstrijden op rij gewonnen. We kozen ervoor om één speler extra achterin te houden ten opzichte van hun spitsen. En daarnaast wisten we dat wij één-tegen-één zouden staan tegen hun spitsen. Ik probeer ook altijd de snelle, wendbare verdediger uit te lokken om door te dekken, zodat de trage verdediger achterin blijft hangen bij onze snelle spits. Op die manier kan ook plan B, een blinde diepe bal, voor gevaar zorgen wanneer opbouwen niet lukt."

Vervolgens liet hij wat beelden zien van vorig seizoen toen hij trainer was van Roda JC. In de Galgenwaard speelde zijn ploegen tegen FC Utrecht dat - net als Roda - 1:4:4:2 in een ruit speelde. De Limburgers kwamen snel op achterstand en hadden geen grip op FC Utrecht. "Ik heb me niet vanaf het begin aangepast, maar we konden geen druk zetten zoals we wilden. Binnen het half uur stonden we achter en besloot het om te zetten naar een 1:5:3:2, wat aanvallend dan een 1:3:5:2 wordt. Belangrijk om te weten dat de positie van de spitsen bepaalt waar een tegenstander opbouwt. Ook kijk je naar de middenvelders

van de tegenstander: wie komt naar de bal en wie gaat diep? Degene die naar de bal komt laat ik de opbouw verzorgen. Als coach heb je twee mogelijkheden: zet ik vervolgens druk met mijn '6' of mijn '10'? Wil je aanvullender spelen, dan laat ik mijn '6' doorstappen. Dan heb je aanvullend gezien een drie-tegen-drie. Dat durf ik wel tegen een mindere ploeg. Als wij de onderliggende partij zijn, doe ik het met mijn '10'. Dan hebben we achterin één speler extra in de verdediging."

Taken per line

Om aan te tonen wat de taken per linie zijn, toonde Kalezic beelden van PSV-Rostov van 6 december vorig jaar. Hij nam de Russische ploeg als verdedigend uitgangspunt. Ook PSV speelde in een 1:5:3:2-systeem:

Taken aanvallers: "Rostov heeft twee aanvallers die spelen tegen drie centrale verdedigers en twee vleugelverdedigers. Als de bal naar Moreno (de linker centrale verdediger) ging, dan kantelen de twee spitsen richting balkant, maar zetten ze geen druk op Moreno. Ze halen

de passlijn naar Pröpper, de verdedigende middenvelder van PSV, eruit. Als dat de spitsen niet lukt, gaan ze over op plan B: een middenvelder moet snel kantelen, omdat PSV niet door de centrale as mag spelen. In deze wedstrijd zie je dat soms de linker middenvelder de twee aanvallers ondersteunt in hun taak."

Taken middenvelders: "Rostov heeft drie middenvelders tegen drie van PSV. De afstanden tot elkaar moeten erg klein blijven, maximaal vijftien meter. Lukt dat niet, dan gaat alarmfase één af en wordt er een overtreding gemaakt. Als Moreno aan de bal is, kantelt het middenveld naar de bal. De linker middenvelder wordt een verdedigende middenvelder en de verdedigende middenvelder kantelt naar de bal."

Taken verdedigers: "Rostov heeft drie centrale verdedigers tegen twee aanvallers. De drie verdedigers zorgen dat de aanvallers van PSV afgestopt worden en de backs pakken de backs van PSV op en kantelen mee als de bal naar de zijkant is. Er moeten op dat moment minimaal vier spelers in de laatste lijn zijn."

'DE POSITIE VAN ONZE AANVALLERS BEPAALT WAAR EEN TEGENSTANDER OPBOUWT'

J. STEGEMAN

Voornaam: John
Achternaam: Stegeman
Geboortedatum: 27-08-1976
Geboorteplaats: Epe

John Stegeman, Heracles Almelo

Verdedigen in 1:4:3:3-formatie

John Stegeman is bezig aan zijn derde seizoen bij Heracles Almelo. De oefenmeester wilde meteen zijn tegenstanders vastzetten, maar werd snel met zijn neus op de feiten gedrukt. En dus werd de verdedigende organisatie een zeer belangrijk punt van aandacht.

John Stegeman werd kort na de start van het seizoen 2014/2015 eindverantwoordelijk voor het eerste elftal van Heracles Almelo. Onder de voormalige hoofdtrainer Jan de Jonge was de ploeg zwak gestart en aan Stegeman om alles weer op de rit te krijgen. Maar na drie verloren duels was de balans: zeven gespeeld, nul punten. "Ik begon als hoofdtrainer zeer ambitieus en wilde vol op de aanval en de bal op de helft van de tegenstander hebben. Maar na zeven gespeeld en nul punten ga je jezelf toch achter de oren krabben. Het moest anders. Ik had het geluk dat drie van mijn assistenten verdedigers

waren. Na het slechte begin moest ik ervoor zorgen dat de verdedigende organisatie op poten stond. Op dat moment zijn we teruggegaan naar de basis: tegengoals voorkomen."

Maar hoe is Stegeman begonnen om de verdedigende organisatie op poten te krijgen? "Bijvoorbeeld door de onderlinge samenwerking tussen keeper en verdediging onder handen te nemen. Dat deden we bijvoorbeeld door een oefenvorm 6 tegen 4 met keeper. De verdedigers letten op hun onderlinge afstanden en de communicatie met de keeper."

Eigenwijs

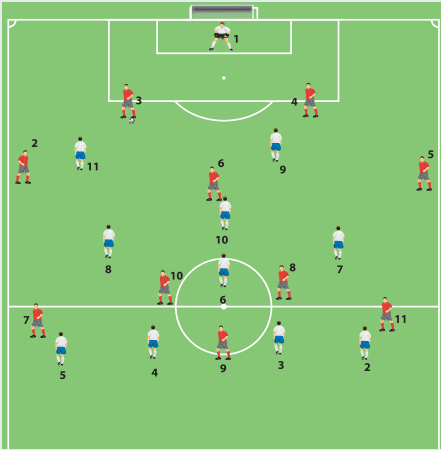
In zijn lezing is Stegeman ook kritisch over zichzelf. "Mijn enige doel was: hoe zorg ik ervoor dat Heracles in de Eredivisie blijft? Ik was wel wat eigenwijs. Ik had Ramon Zomer in de gelederen, maar hij had moeite met het kunstgras en ik zocht een moderne verdediger. Een oudere, meer ervaren speler kan er juist voor zorgen dat hij een verdediging goed organiseert. Jonge spelers zijn voornamelijk met zichzelf bezig. Ramon herkende situaties en communiceerde goed met de anderen. Dat droeg bij aan onze stabiele organisatie. Ik betrok ook onze '6' en onze '8' bij onze verdedigende organisatie om er maar voor te zorgen dat we zo min mogelijk tegentreffers incasseerden."

Heracles speelt compact. De afstand tussen aanval en verdediging mag in principe niet meer dan 20, 25 meter zijn. "Is dat gat te groot, dan wordt jouw middenvelder overlopen. En spelen de verdedigers met teveel ruimte in hun rug, dan moeten aanvallers teruggeroepen worden."

Manieren van verdedigen

Tijdens de presentatie liet Stegeman een aantal situaties zien waarop zijn ploeg kan verdedigen. Met tekeningen en enkele aanwijzingen legde de oefenmeester uit hoe zijn ploeg in bepaalde situaties handelt. We lichten er vier uit.

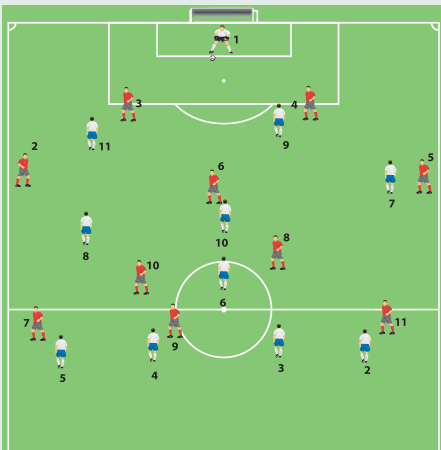
Situatie 1

Situatie 1: opbouw tegenstander over de rechterkant (1)

Coaching:

- Uitstappen met linkermidnervelder;
- Onderlinge afstanden klein maken;
- Agressief op de bal verdedigen.

“De nummer 11 van ons zet druk op de ‘3’ van de tegenstander en het elftal kantelt mee. De ‘7’ kantelt ook mee, want de buitenste back (in dit geval de linksback) mag vrij komen te staan. Het is erg lastig voor de tegenstander om in één keer de bal daar te krijgen. De linksback moet wel in het gezichtsveld van onze rechtsbuiten staan. Als de bal teruggaat op de keeper, zet de ‘9’ druk op hem.”

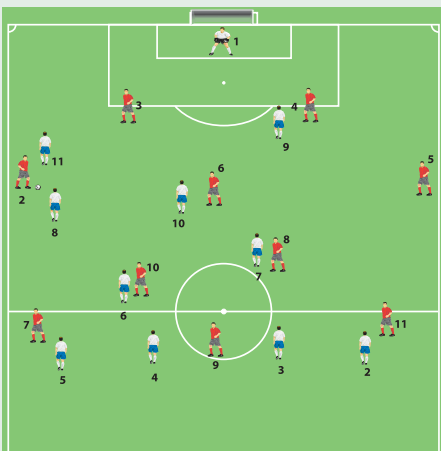
Situatie 2

Situatie 2: opbouw tegenstander d.m.v. doeltrap/ lange bal keeper TP

Coaching:

- Onderlinge afstanden klein maken;
- Agressief op de bal verdedigen en winnen afvallende bal;
- Verzorgen van rugdekking.

“Als de bal diep wordt gespeeld, maken we het veld klein. Als de linker centrale verdediger de spits dekt, dan geven de ‘5’ en de ‘3’ rugdekking. Blijven ze op één lijn staan tegen lopende mensen, dan word je geslacht. Bij een lange bal moet je de tweede bal bespelen. Zorg dat de organisatie rondom de bal zo is ingesteld en dat je die tweede bal wint. De middenvelders moeten ‘klein’ staan en voor hun man zitten. Ook de aanvallers moeten terugsprinten, want de afvallende bal moet voor ons zijn. In het begin zetten we met één of twee man druk op de bal, want op dat moment staat een tegenstander nog niet zo goed in balbezit. Als ze er onderuit komen, moeten wij snel in onze organisatie staan.”

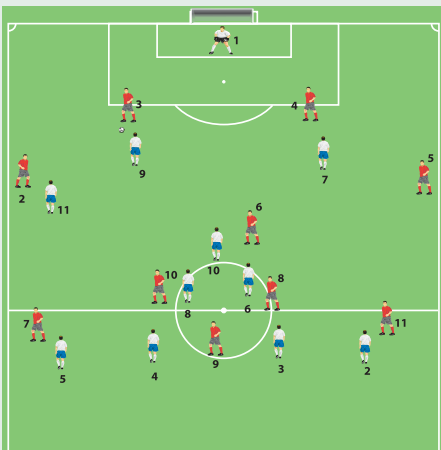
Situatie 3

Situatie 3: opbouw tegenstander over de rechterkant (2)

Coaching:

- Uitstappen met linkermidnervelder;
- Onderlinge afstanden klein maken;
- Agressief op de bal verdedigen.

“Een aantal keepers kan goed meevoetballen en die leggen een bal simpel bij een back neer. Onze ‘10’ dekt op dat moment de centrale middenvelder en onze ‘8’ moet dan positie kiezen tussen de rechtsback en de rechtermidnervelder. Wij willen dat hij dan druk op de bal geeft en dat onze linksbuiten bijsluit om te ‘dubbelen’. Dan moeten we kantelen en kort op de bal zitten om druk te geven. De ‘9’ schermt de weg richting hun rechtercentrale verdediger af en de ‘10’ sluit de weg af naar de centrale middenvelder. Uiteraard is voetbal een dynamisch spel en is dit maar een uitgangssituatie, want de tegenstander kan uiteraard ergens anders gaan staan.”

Situatie 4

Situatie 4: vanuit spel opbouw tegenstander rechterkant

Coaching:

- 9 bepaalt moment van storen;
- Buitenspeler aan niet balkant door op centrale verdediger/midnerveld.

“Vanuit deze situatie gaat de bal van de linker centrale verdediger naar de rechter centrale verdediger. Normaal zet onze spits dan druk op de rechter centrale verdediger en dat wordt de buitenspeler verantwoordelijk voor de linker centrale verdediger. Het middenveld moet dan goed staan en kantelen naar de man in balbezit. De verre back laten we hier vrij, want het is moeilijk hem aan te spelen. Ook hier gaat het om het juiste moment van druk zetten. Heeft de tegenstander de tijd om aan te nemen, te dribbelen en een keuze te maken, dan kom je te laat.”

Maarten Stekelenburg, Oranje Onder 19

Omschakelen naar verdedigen

Maarten Stekelenburg vertelde tijdens het symposium over de omschakeling van aanvallen naar verdedigen. Volgens de trainer-coach van Oranje O19 bepaalt zijn team zélf of bij balverlies direct druk wordt gezet of dat eerst de organisatie wordt hersteld. "Die beslissing ligt bij de spelers."

Tekst: Martin Veldhuizen | Beeld: Gerrit van Keulen

"Trainers willen graag controle uitoefenen", zegt Oranje O19-trainer Maarten Stekelenburg. "Je kunt als coach echter niet vanaf de kant bepalen of je team in de omschakeling naar voren of naar achteren loopt. Die keuze moet bij de spelers zélf liggen. Zij moeten de vrijheid voelen én krijgen om de tegenstander direct bij de strot te grijpen, of niet. Eén afspraak in mijn

team is echter leidend: de speler die het dichtst bij de bal is, geeft altijd druk op de bal. Of de rest van de ploeg nu direct meedoet of eerst terugzakt in de organisatie. Ik probeer mijn spelers de momenten te laten herkennen waarop ze met z'n allen direct druk op de bal kunnen geven, en wanneer ze dat beter vanuit een compacte organisatie kunnen doen."

Vierfasen en basisprincipes

Stekelenburg voetbalde bij Argon, Huizen en AFC, als trainer was hij werkzaam bij achtereenvolgens AFC, Ajax, Ajax Cape Town, Oranje O17 en FC Almere. Sinds augustus 2016 is hij verantwoordelijk voor Oranje O19, waarmee hij zich vorige maand plaatste voor het EK, dat in juli in Georgië wordt gespeeld. "Als trainer bij de bond kun je veel minder aan de speelwijze werken dan een clubtrainer. Omdat je veel minder tijd doorbrengt met je spelers, maar ook omdat er geregeld wisselingen zijn in je groep. Bovendien is de fitheid en belasting per speler verschillend, net als het ritme van de wedstrijden die ze achter de rug hebben. Elke speler komt daardoor op een ander niveau binnen. En doordat je voor de

meeste kwalificatiewedstrijd slechts één en hooguit twee keer kunt trainen, is het al lastig genoeg om één speelwijze in te slijpen, laat staan verschillende varianten."

"Het vierfasen model waar we bij alle nationale teams mee werken en de vaste basisprincipes op de vier hoofdmomenten in voetbal moeten dat proces stimuleren. Via het vierfasen model maken we visueel duidelijk op welk deel van het veld de bal zich bevindt. De vaste afspraken bij aanvallen, verdedigen, en de twee omschakelmomenten zorgen ervoor dat elke speler precies weet wat er in die fases van hem wordt verwacht. Het inslijpen van de speelwijze gebeurt vervolgens via een vast patroon, waarbij het bekijken van beelden en het houden van korte individuele en groepsbesprekingen veel aandacht krijgen."

Paar seconden

"De omschakeling van aanvallen naar verdedigen duurt slechts een paar seconden. Binnen die korte tijd moet je als team zo snel mogelijk de verdedigende organisatie op orde hebben. Ik vind dat de spelers daarom zélf moeten bepalen of ze direct druk zetten of dat pas doen als de organisatie staat. Het is wel essentieel, dat de speler die het dichtst bij de bal staat altijd direct druk geeft en dat alle spelers met elkaar meebewegen."

"Wij proberen als ploeg compact te spelen, op een speelveld van ongeveer dertig bij dertig meter. Dat gebied kan op onze eigen helft liggen, maar ook rond de middellijn of op de helft van de tegenstander. De nummers 9 en 10 staan in dat blok achter elkaar, de buitenspelers knijpen naar binnen. De nummer 6 of 8, afhankelijk van de kant waar de bal is, stapt in de richting van de bal, terwijl de ander naar de as van het veld opschuift. Ook de centrumverdedigers bewegen allebei in de richting van de bal. De vleugelverdediger aan de kant van de bal zorgt voor druk op de bal, de andere geeft rugdekking aan de centrale verdedigers."

Positiewisselingen

"In het internationale voetbal zie je veel positiewisselingen op het middenveld. Het gevaar bestaat dat je continu achter je tegenstander aanloopt, waardoor je nooit druk op de bal krijgt. Een belangrijk principe bij ons is, dat wij bij het verdedigen niet met de tegenstander meelopen als ze gaan roteren. Wij kiezen ervoor elkaars man over te nemen. Voor een goede omschakeling naar verdedigen is het belangrijk dat spelers doordekken. Verdedigers moeten bijvoorbeeld zo ver mogelijk doorschuiven, om een eventuele counter te kunnen controleren. Veel spelers kiezen echter voor zekerheid en stappen

automatisch achteruit. Dek je door en de bal valt eruit, dan kun je direct druk zetten op de tegenstander."

Duels

"Eén van de belangrijkste details in het druk zetten is het winnen van de duels. Sommige duels mag je gewoon niet verliezen, omdat anders de weg naar ons doel open ligt. Spelers moeten die momenten leren herkennen en met nog meer overtuiging dan gebruikelijk het duel ingaan. En als het ze niet lukt om de bal te onderscheppen of te veroveren, dan moeten ze in ieder geval voorkomen dat de tegenstander ervandoor kan gaan. Desnoods met behulp van een overtreding."

"Positioneel gelden er ook vaste principes bij duels. Is een middenvelder in duel, dan moet de verdediger die daar het dichtst bij in de buurt is bijsluiten om de tweede bal op te pikken. De andere verdedigers halen de diepte eruit. Bij een duel aan de zijkant van het veld doet een middenvelder mee voor de tweede bal en richten de verdedigers zich op de diepte."

Lange bal

"Door goed druk te zetten proberen we te voorkomen dat de tegenstander een gerichte lange bal kan geven. Want die kan een kans voor hen opleveren. Omdat het bespelen van de lange bal voor veel spelers geen automatisme is, besteden we daar veel aandacht aan. Ook in die situaties gelden vaste principes. Eén verdediger gaat het duel aan, de anderen verdedigen de diepte. De middenvelders bewegen richting het duel voor de tweede bal."

"Het mooiste is als we de bal weer snel kunnen veroveren. Maar dat is niet altijd makkelijk. Duitse spelers zijn bijvoorbeeld heel sterk in direct druk zetten en de duels. Spanjaarden lossen het vaak met hun techniek op. Het leren druk zetten is een mooi proces. We oefenen graag tegen sterke ploegen, waarbij de kans bestaat dat onze spelers hoog druk zetten, maar vervolgens weggespeeld worden. Dat is niet erg, daar leren ze alleen maar van."

'DE SPELER DIE HET DICHTST BIJ DE BAL IS, GEEFT ALTIJD DRUK OP DE BAL'

Ernest Faber, FC Groningen

Ernest Faber is sinds het begin van dit seizoen de hoofdtrainer van FC Groningen. Na een moeizame start gooide de Brabander de formatie om. Om meer zekerheid in te bouwen koos hij voor een 1:4:4:2-formatie met een vlak middenveld. "De ploeg had meer behoefte aan defensieve zekerheid."

Aanvallen 1:4:4:2 met vlak middenveld vanuit de zone

Onder het bewind van de nieuwe hoofdtrainer kende FC Groningen alles behalve een vlekkeloze seizoenstart. Verliespartijen tegen Feyenoord (0-5), Excelsior (2-0) en FC Twente (3-4) toonden aan dat de ploeg achterin kwetsbaar was. In plaats van stug aan de eigen tactiek (4:3:3) vast te houden, is Ernest Faber gaan zitten met zijn spelers. Waar voelen zij zich prettig bij? Waar ligt hun kracht en waarin zijn ze kwetsbaar? Dat besproken hebbende besloot hij het roer om te gooien: 4:4:2 met een vlak middenveld. "We waren in de beginfase van dit seizoen verdedigend erg kwetsbaar. Vervolgens zijn we dichter op elkaar gaan spelen en hebben we voor een compactere

speelwijze gekozen. De ploeg voelde zich prettig in een gesloten defensie met een vlak middenveld."

Aanpassingen

Faber gaf in zijn presentatie aan dat zijn ploeg zich comfortabeler voelde met een versterkt middenveld en een compacte speelwijze. "We zijn één van de weinige ploegen die met twee lijnen van vier spelen. Tussen de linies van de tegenpartij hebben we vaak een speler vrij staan en in veel gevallen hebben we een speler extra op het middenveld ten opzichte van de tegenstander. We hebben dat visueel gemaakt aan de ploeg en de looplijnen laten

zien. Ook gaven we aan waar ons voordeel ligt in aanvallend opzicht."

De verandering van 4:3:3 met de punt naar voren naar de nieuwe 4:4:2-variant vergde de nodige aanpassingen voor de Groningers. Faber: "Aanvallen in deze formatie vergt veel van de fysieke gesteldheid van mijn spelers. De eerste aannames zijn ontzettend belangrijk, daar trainen we veel op. In de voorbereiding en begin van het seizoen speelden we 4:3:3 met de punt naar voren. In een paar weken zijn we gaan switchen van speelwijze. We hadden weinig tijd, want er was natuurlijk de druk van het presteren."

Moeite

Faber was gewend om met zijn ploegen in een 4:3:3-formatie te spelen. In de voorbereiding liep het ook niet altijd soepel, maar de resultaten zaten mee. Toch was de hoofdtrainer van FC Groningen alles behalve tevreden. “Ik vond ons in de voorbereiding kwetsbaar op snelheid achterin. Daarnaast hadden onze buitenspelers moeite om naar binnen te komen en in het centrum gevaar te stichten. Ze hadden ook moeite als de back van de tegenstander er overheen ging. Ik had vertrouwen in het systeem, maar als je een paar keer verliest, dan moet je wel met jouw spelers gaan zitten. Na vier duels stonden we onderaan en hebben we gekeken hoe we het op konden lossen om onze kwetsbaarheid te maskeren en aanvallend ons voordeel uit te halen.”

Omdat FC Groningen na een aantal wedstrijden de formatie om heeft gegooid, heeft de ploeg flink wat trainingsuren in de benen om

het nieuwe systeem onder de knie te krijgen. Met name de looplijnen en zien waar de ruimtes liggen krijgen uiteraard veel aandacht. “Maar we zijn begonnen om de aanval zonder weerstand te trainen”, vertelt Faber. “Later zijn we dat met meer weerstand gaan doen. Het doel is om de as dicht te bevolken en zorgen dat onze backs diepgaan. Het is steeds positie bepalen ten opzichte van de tegenstander. Elke pass willen we diagonaal in de rug van de tegenstander geven. We willen ook niet alles voorzeggen als staf, want de spelers moeten zelf ook dingen ontdekken.”

Bij Faber moet ook de doelman deelnemen aan het positiespel. “Ik werk graag met een voetballende keeper. Hij moet ballen in durven te spelen. Daarnaast werk ik met twee aanvallende backs die uiteindelijk de links- en rechtsbuiten vormen wanneer we aanvallen. De ‘7’ en de ‘11’ hebben aanvallend de vrijheid om er tussendoor te bewegen. De

twee spitsen moeten elkaar aanvullen: de ene is het aanspeelpunt en de ander zorgt voor diepte. In aanvallend opzicht blijft er weinig van de 4:4:2 over, omdat mijn linksback de linksbuiten wordt. Maar verdedigend gezien gooien we de as dicht en dat gaf het elftal veel zelfvertrouwen.”

Nadruk

Faber liet een aantal beelden zien van de trainingen van zijn ploeg. Pass- en trapvormen vormen een belangrijk onderdeel van de trainingsuren van zijn ploeg. “En dan beginnen ze na tien minuten al te klagen”, lacht de Brabander. “Ik leg in de trainingen vaak de nadruk op de eerste aanname. Die moet meteen goed zijn. Bij pass- en trapvormen wil ik dat spelers strak worden ingespeeld. We beginnen ‘klein’, maar de afstanden worden steeds groter. We werken met sjablonen en ook met sprintvormen vanuit de voetbalgedachte.”

Jurgen Streppel, sc Heerenveen

Verdedigen 1:4:3:3 (punt naar voren)

Jurgen Streppel wil twee dingen: het publiek vermaken en wedstrijden winnen. Het eerste doet echter niet onder voor het tweede. In zijn presentatie vertelt hij over de manier van druk zetten van zijn ploeg en de hoop dat we in Nederland niet te verdedigend denken. “De stadions zijn nu soms al halfleeg.”

Voor Jurgen Streppel die aanvallend, verzorgd voetbal hoog in het vaandel heeft staan, was het even wennen dat zijn presentatie juist over het verdedigen ging. De trainer van sc Heerenveen vindt het ‘verdedigende’ denken in Nederland alles behalve een positieve tendens. Het draait volgens hem bij veel clubs alleen nog maar om de punten, terwijl Streppel vindt dat het publiek vermaakt dient te worden. “Je ziet steeds vaker dat ploegen in een 1:5:3:2-formatie staan. In Nederland gaat het in mijn optiek steeds vaker over verdedigen. Zolang de verdedigende organisatie

maar goed staat. We gaan een beetje de kant op van Italië: de bal aan de tegenstander geven en als ze die dan kwijtraken, proberen we er iets van te maken. Het resultaat gaat daar voor alles en dat vind ik niets. Ik wil ook graag resultaat behalen en kan moeilijk tegen mijn verlies, maar wij willen graag fouten afdwingen bij de tegenstander. Ervoor zorgen dat ze de bal bij ons inleveren. Wij willen bepalen wat er op het veld gebeurt.”

Ook in Nederland ziet Streppel steeds vaker lege plekken op de tribune. Een uitverkocht sta-

dion komt niet zo vaak meer voor in ons land. “Wij willen winnen, maar we voetballen toch voor het publiek? En dus willen wij het publiek vermaken. Er zijn nu stadions half leeg en straks komt er niemand meer naar die wedstrijden. Dat is de reden waarom wij attractief willen voetballen. Dat kan verzorgd opbouwen zijn, maar ook een mooie, snelle counter.”

Storen in blokken

De ploeg van Streppel heeft drie verschillende opties om te storen. “Blok 1 betekent dat we diep op de helft van de tegenstander

verdedigen, waarbij de achterste vier bijna tegen de middenlijn aan staan. Je hoort me misschien wel eens '1' roepen en dan gaan mijn spelers snel naar voren."

Wanneer sc Heerenveen in blok 2 verdedigt staan ze halverwege en bij blok 3 staat de spits bijna tegen de middenlijn aan. Bij de vraag welke van de drie blokken het eenvoudigst is uit te voeren, reageerden de aanwezige trainers met '1' of '3'. "Ik vind '1' het makkelijkst te verdedigen. Als de keeper de bal heeft, kun je daarop reageren. Net zoals standaardsituaties makkelijk te verdedigen zijn."

Het aanleren van verdedigen is volgens Streppel sowieso makkelijker dan aanvallen. "Wanneer je verdedigt, heb je niet met de bal te maken. Je moet inzicht hebben."

Basisprincipes

Streppel heeft een aantal basisprincipes voor zijn ploeg waar het gaat om verdedigen. "De spits bepaalt wanneer er druk gezet wordt en

wanneer de keeper aan de bal is, moet er altijd druk naar voren gegeven worden. Daarnaast moeten de middenvelders lef hebben om vóór hun man te verdedigen om aan de bal te komen. Tot slot heb je achterin spelers nodig die één-tegen-één willen en kunnen spelen."

In zijn presentatie liet Streppel drie manieren zien waarop zijn ploeg druk kan zetten. Het is een houvast voor zijn ploeg, waardoor de automatiseren van het druk zetten er ingeslepen worden.

Optie 1: "Als de bal naar de centrale verdediger van de tegenstander gaat, dan bepaalt mijn spits ('9') het moment van druk zetten. In wezen is onze spits ook onze eerste verdediger. Gaat de bal naar de back, dan kantelen we naar de balkant en zetten we druk op de bal. Als je in dit systeem niet de bereidheid hebt om het uit te voeren of het niet kunt belopen, wordt het erg moeilijk."

Optie 2: "De spits moet de centrale verdediger altijd diagonaal afjagen, om op die manier de passlijn door de as naar de

verdedigende middenvelder eruit te halen. Mijn spits moet ook op honderd procent afjagen. De bal mag dan naar de andere centrale verdediger of een back. Gaat de bal naar de andere centrale verdediger, dan schuift mijn aanvallende middenvelder ('10') in. We laten altijd de rechtsback of een middenvelder vrij. Om de lange bal te verdedigen, zorgen we ervoor dat mijn centrale verdediger altijd rugdekking geeft aan de dichtstbijzijnde back. De rechter centrale verdediger op de rechtsback of de linker centrale verdediger op de linksback."

Optie 3: Streppel ziet ook een nieuwe trend in het voetbal en daar is optie 3 op gericht. "Wat veel ploegen doen, is dat ze een verdedigende middenvelder laten inzakken om de opbouw te verzorgen. Het is lastig om met jouw '9' en '10' daar vervolgens goed druk op te zetten. Van de andere kant vind ik dat niet zo'n probleem, want op die manier creëert een tegenstander een overtal achterin in plaats van op het middenveld. En ik heb liever dat ze daar een overtal hebben."

Erwin van de Looi, Willem II

Aanvallen in een vaste formatie

Hoe valt Willem II graag aan? Erwin van de Looi vertelde de aanwezige trainers waar zijn ploeg op let en hoe ze in de verschillende fases van aanvallen moeten staan en wat daarbij komt kijken.

“Binnen de tactiek zijn er vijf deelgebieden”, begon Erwin van de Looi zijn verhaal voor de volle zaal. “Balverovering, aanvallen, balverlies, verdedigen en spelhervattingen. Daar maken we afspraken over en trainen we op. Dat moet een houvast geven voor het team. We zijn erg van het balbezit, ondanks dat omschakelen belangrijker wordt. We investeren het grootste deel van de training in balbezit en wat we willen doen met de bal.”

Uitgangspunten aanvallen

Van de Looi, hiervoor lang werkzaam als trainer van FC Groningen, gaat betreffende het aanvalsspel uit van een aantal uitgangspunten:

1. Spelen vanuit de eigen formatie

Wat de tegenstander ook doet, de startformatie blijft voor Willem II onveranderd. “Je bent wel afhankelijk van de manier van druk zetten van de opponent, maar door middel van jouw eigen formatie kun je volgens mij alle manieren van druk zetten bespelen.”

2. Tegenstanders voor keuzes stellen

Hoe meer keuzes een opponent moet maken, hoe meer opties er zijn voor de eigen ploeg. “Als je een overtal hebt, dan kun je dat uitspelen en de tegenstander moet een keuze maken: doordekken of blijven staan. Op de manier waarop wij de bal rondspelen, betekent dat keuzes maken voor de tegenstander.”

3. Overtal/ruimte creëren

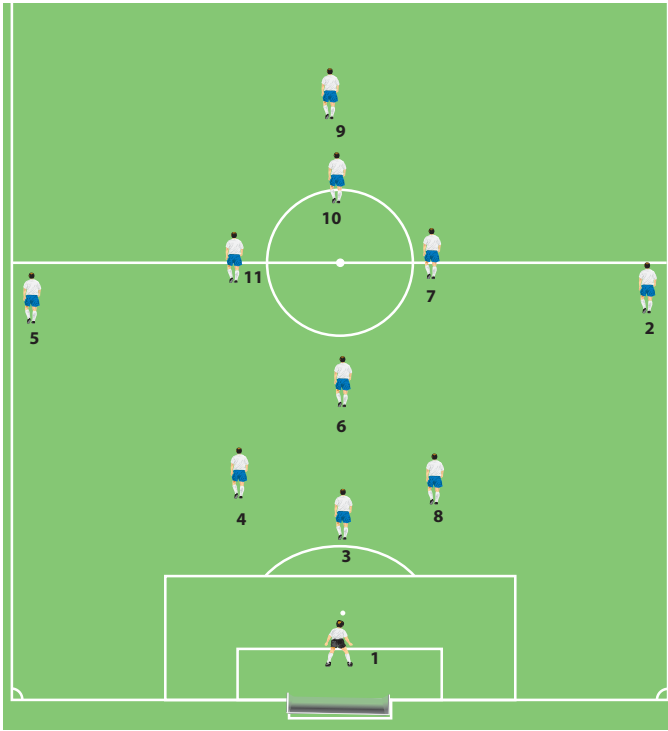
Uiteindelijk maakt de tegenstander bepaalde keuzes en ontstaan er mogelijkheden voor Willem II. “Op basis van die keuzes van de tegenstander -die ik uiteraard niet kan bepalen- ontstaat er een overtal voor ons op het veld of ruimte. Wat gaan we met dat overtal of die ruimte doen? Daar moet je op dat moment over nadenken.”

4. Diepte in het spel

Uiteindelijk draait alles om kansen creëren en scoren. En dus moet er met name in fase 3 van het aanvallen (zie schets volgende pagina) diepte in het spel zitten. “In het laatste deel van het veld gaat het om diepte zoeken. In het buitenland zie je veel bewegende spelers voorin en in ons land is dat matig. Als er namelijk diepte ontstaat, moet een tegenstander wel reageren.”

Eerste fase

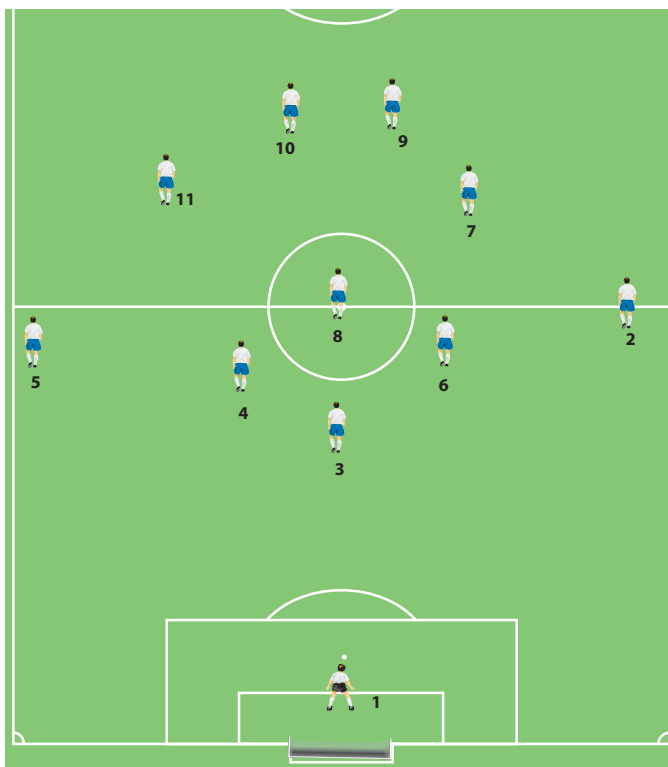
De formatie van Willem II (zie schets) is 1:4:4:2 met een ruit achterin, waarbij naast twee centrale verdedigers ook twee verdedigende middenvelders staan, staat vast. De backs staan hoog, de vleugels meer naar de binnenkant en de ‘9’ en de ‘10’ onder elkaar in de as. De spelers die achterin komen te staan, wisselen. Twee van de achterste drie moeten in elk geval centrale verdedigers zijn. “Daarbinnen gaat het erom wat de tegenstander doet. Hoe en waar wordt er druk gezet? Waar ontstaat voor ons het overtal en de ruimte en hoe benutten we deze?”

Aanvallen in de eerste fase

Vanuit de zaal kreeg Van de Looi de vraag of hij met twee in plaats van drie man achterin opbouwt wanneer een tegenstander veel lager druk zet. "Ik houd altijd vast aan dit systeem, ongeacht de manier van druk zetten. Als de tegenstander kiest voor laag druk zetten, kies ik er toch voor om met drie man op te bouwen. Daar reageert een tegenstander namelijk altijd op. En op die manier weten we waar voor ons de ruimtes ontstaan. Onze formatie biedt vastigheid in onze manier van opbouwen. Het verschil is dat wanneer een tegenstander hoger druk zet ons handelingstempo omhoog moet."

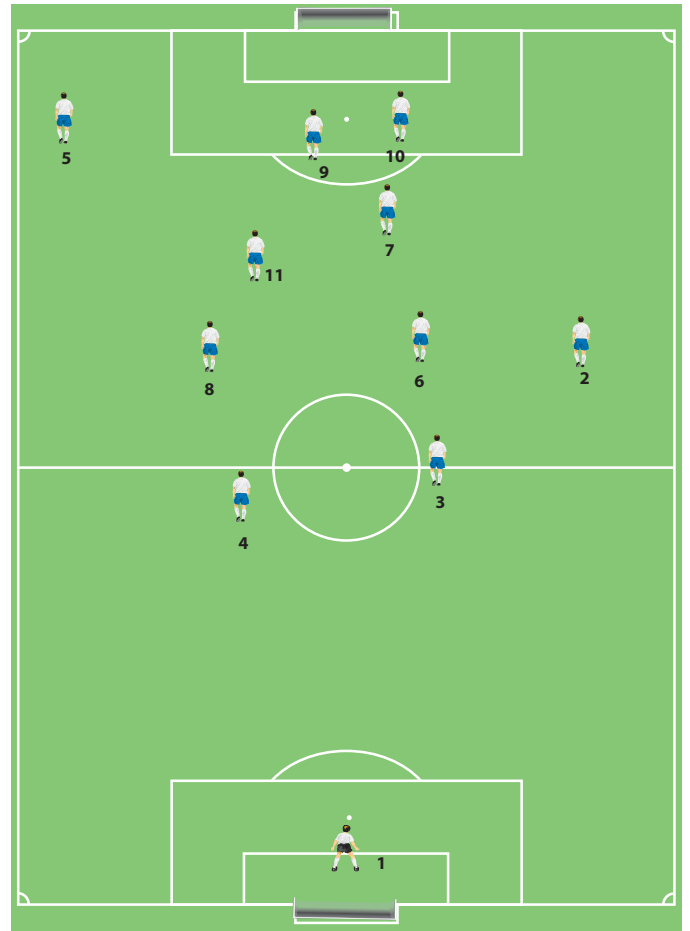
Ruimtes

Aanvallen in de tweede fase

Tegen welke tegenstanders ziet Van de Looi ruimtes liggen voor zijn ploeg? "Tegen een 4:4:2-formatie ligt de ruimte vaak op de vleugels of voorin, omdat we een één tegen één-situatie creëren. Als we het aanvallend goed uitvoeren, dwingen we de tegenstander ook meer naar achteren. Als er dan een counter komt, is deze automatisch minder gevaarlijk vanwege het aantal spelers achter de bal."

"Tegen AZ, dat 4:3:3 speelt, worden onze backs de vrije mensen (zie opstelling aanvallen in tweede fase). Vervolgens kijken we naar de keuze van de tegenstander en waar vervolgens voor ons opnieuw ruimte ontstaat. De tegenstander heeft de keuze om in te stappen op de back of om de diepgaande vleugelspeler te verdedigen. Belangrijk is dat mijn spelers de speelwijze begrijpen, weten wat er gebeurt en het vervolgens kunnen uitvoeren."

Aanvallen in de derde fase

Uiteindelijk kiest Willem II er in de derde fase voor om minimaal vijf spelers in de voorste linie te hebben (zie schets). Zoals in de opstelling zichtbaar wordt, ligt de ruimte bij de diep staande back (in dit geval de linksback). Van daaruit kan er bijvoorbeeld een voorzet gegeven worden richting de twee aanvallers ('9' en '10') of de inkomende middenvelders ('7' en '11').

"Met de linksbuiten ('11') wil ik zowel de middenvelder als de back binden. Als de '11' in de rug van een middenvelder staat, moet de back van de tegenstander kiezen: 'dek ik door op de diepgaande linksback of let ik op de '11' die diep kan gaan?' De vraag is namelijk of mijn '11' wel goed wordt gedekt door zijn tegenstander op het middenveld. Dat bedoel ik ermee dat tegenstanders keuzes moeten maken."

Mitchell van der Gaag, SBV Excelsior

Spelen op de counter

Aan Mitchell van der Gaag de zware taak om Excelsior dit jaar in de Eredivisie te houden. De oud-verdediger probeert dat te doen door zijn ploeg vanuit de counter te laten spelen. Dat gaat met ups en downs. “Het draait vooral om de bereidheid om meters te maken.”

Al snel wist Mitchell van der Gaag dat hij in Kralingen het meeste succes zou boeken vanuit de counter. In de meeste gevallen is Excelsior de onderliggende partij en moet de ploeg de ruimtes die het krijgt op de juiste manier benutten. “De counter heeft in Nederland toch een negatieve klank, al komt daar wel iets meer verandering in. Wij liepen in Nederland altijd voorop als het gaat om de verzorgde opbouw van achteruit. In Portugal, daar waar ik als trainer ben opgeleid, is dat heel anders. Daar hebben de meeste ploegen een gesloten verdediging, spelen op de counter en de tegenstander mag het daar uitzoeken.

Je ziet in veel landen dat de counter aan terrein wint. Portugal wordt Europees kampioen door in principe op de counter te spelen. Je moet met jouw tijd meegaan en spelen op de counter hoort daar bij. Het spelen op de counter vraagt een bepaalde mindset van spelers. Het is een gave om te weten dat het feit dat je weinig aan de bal bent in principe geen probleem hoeft te zijn. Het is niet zomaar even de bal weggeven aan de tegenstander. Het vergt een bepaalde mentaliteit dat je weet dat je weinig aan de bal bent en probeert de ruimtes te benutten waar ze op dat moment komen.”

Principes van de counter

Bij Excelsior heeft de technische staf een aantal principes samengesteld op het gebied van de counter. “We kijken eerst waar we gaan pressen: hoog, midden of laag. We begonnen laag, maar dat hangt ook van de tegenstander af. Een ander belangrijk principe is het fysieke vermogen van spelers. Als je op de counter speelt en de buitenspelers moeten de verdedigers ondersteunen, dan moeten ze veel meters maken. Dan komt het eigenlijk neer op de mentaliteit, bereidheid en overtuiging om bijvoorbeeld zestig meter te gaan lopen. Het komt voor dat spelers die grote af-

standen 'voor niets' lopen, maar het heeft er ook al voor gezorgd dat we daardoor juist scoorden. Dan is het makkelijker te verkopen aan de spelers. Als we omschakelen van verdediging naar aanvallen, willen we gelijk de eerste bal diep hebben en met onze snelheid eruit komen. Die spelers hebben we daar ook voor. Vervolgens willen we met minimaal drie spelers voor de goal komen en het uiteindelijke doel is natuurlijk om te scoren."

Het bijbrengen van de principes aan de ploeg, met name het stuk over de bereidheid om grote afstanden af te leggen, is voor Van der Gaag niet altijd eenvoudig. "Het verschil tussen Portugezen en Nederlanders is dat ze in Portugal volgzamer zijn. Als je als trainer wilt dat iets gebeurt, dan gebeurt dat. Ik heb hier in een half jaar al meer gesprekken gevoerd met spelers dan in vijf jaar Portugal."

Naast het spelen vanuit eigen principes en patronen, kijkt Van der Gaag natuurlijk ook naar de manier waarop de tegenstander opbouwt en waar winst voor zijn team te behalen valt. "We kijken natuurlijk waar de ruimte ligt. Komt een back van de tegenstander vaak

op of dribbelt een centrale verdediger al dan niet in? Als we kleine ruimtes hebben, dan is er voor onze snelle buitenspelers minder ruimte om de snelheid te benutten."

Deze manier van spelen, zeker voor de backs en buitenspelers, vraagt conditioneel een hoop van een ploeg. "In het begin van het seizoen gaat het goed, maar daarna krijg je conditioneel problemen. Deze manier van spelen houd je als speler niet 34 duels vol. In het buitenland zie je dat er vaker gewisseld wordt qua opstelling. Veel meer dan hier. Het is in Portugal bijvoorbeeld geaccepteerd dat je uit en thuis met een andere ploeg speelt. Er komt namelijk een moment dat je niet meer zo fris bent als voorheen."

Problemen bij de counter

Het spelen op de counter vraagt een aantal principes van de ploeg, zoals eerder benoemd door Van der Gaag. Toch constateerde de oefenmeester dat zijn ploeg in sommige wedstrijden nog veel problemen heeft om de counter goed uit te voeren. "Eén van de problemen waar we tegenaan lopen is de eerste bal na de balverovering. Die moet meteen naar de goede

kleur en daar hadden we vaak moeite mee. In het uitduel tegen PSV lagen wat mogelijkheden in de omschakeling, maar de eerste bal speelden we vaak al verkeerd in. Daarnaast kwamen we vaak niet tot grote kansen, omdat de eindpass of steekbal niet aankwam. Dan stonden we met genoeg mensen voor de goal, maar kwam de laatste bal niet aan. En tot slot waren de loopacties een probleem. We liepen veel, maar er gebeurde weinig. Dat kan er dan weer voor zorgen dat de bereidheid van spelers afneemt om die meters te maken en wij als staf moeten ze ervan overtuigen toch die afstanden te overbruggen."

Belastbaarheid

Dat de manier van spelen van Excelsior fysiek veel van de spelers vraagt is duidelijk. Door zijn achtergrond in Portugal heeft Van der Gaag geleerd hoe het is om hard te trainen. Harder dan doorgaans gewoon is in Nederland. "Ook al heb je in Portugal last, je moet gewoon lopen. Daar heerst een andere mentaliteit. Iets op vijftig procent doen of de VCT op jouw eigen manier uitvoeren, kennen ze niet. De VCT is voor mij niet de waarheid, maar wel de basis om vanuit te werken. Ik houd bijvoorbeeld geen zes, maar vier weken aan en heb daar mijn eigen sausje aan toegevoegd. Bij FC Eindhoven ben ik daarmee begonnen. Door middel van GPS keken we welke spelers welke afstanden liepen in een wedstrijd. Wat wordt er per positie van een speler verwacht? De buitenspelers en backs overbruggen flinke afstanden. Een centrale verdediger beweegt vooral zijwaarts en voorwaarts. Dus dan is het logisch dat je de spelers ook wedstrijdrecht belastbaar maakt. We willen fysiek het verschil maken en daar moeten we hard voor trainen."

"Mijn spelers moeten belastbaar zijn en moeten inhoud hebben", gaat Van der Gaag verder. "We vragen veel van spelers, omdat we zeker niet altijd de betere ploeg zijn. Ze moeten weten waar de looplijnen zijn en welke afstanden ze moeten overbruggen. De spelers die bij Excelsior spelen moeten weten wat er van ze gevraagd wordt om resultaat te behalen."

Transitievergoedingen bij einde overeenkomst

In de praktijk worden regelmatig vragen gesteld over de transitievergoeding die aan het einde van de arbeidsovereenkomst verschuldigd zou kunnen zijn. Ik merk met opzet op: zou kunnen zijn, omdat niet bij elk einde van de arbeidsovereenkomst de (voetbal)werkgever de verplichting heeft om de transitievergoeding te betalen.

Tekst: R. Beele (Beele@advocaatkantoor.nl) | Beeld: Shutterstock

Allereerst maar enkele opmerkingen over de transitievergoeding. Met de transitievergoeding zijn de voorheen bestaande ontbindingsvergoeding en de schadevergoeding bij kennelijk onredelijk ontslag verdwenen. Zoals bekend werd de ontbindingsvergoeding bepaald door de Kantonrechter (in voetbalgerelateerde zaken is de Arbitragecommissie van de KNVB de exclusief bevoegde instantie) waarbij doorgaans een 'formule' werd toegepast. Het oordeel over de vraag of het ontslag redelijk is mede in het licht van de gevolgen van het ontslag voor de trainer-coach (TC) en de door de voetbalwerkgever getroffen voorzieningen om deze gevolgen te verzachten, is vervallen. De transitievergoeding is bedoeld als compensatie voor het verlies van een arbeidsbetrekking. Daarnaast werd in de

Memorie van Toelichting (MvT) bij de WWZ aangegeven dat de werknemer met het bedrag van de transitievergoeding in staat werd gesteld om de 'transitie' naar een andere baan te vergemakkelijken.

Zorgplicht werkgever

Volgens de regering heeft de werkgever weliswaar een zorgplicht voor de werknemer, maar deze verplichting reikt niet zover dat de werkgever verantwoordelijk is voor het betalen van een vergoeding bij een dienstverband van korter dan twee jaar. De periode van twee jaar sluit bovendien aan bij de termijn van twee jaar die is opgenomen in de ketenbepaling van art. 7:668a BW.

Het recht op een transitievergoeding bestaat als (a) het dienstverband ten minste 24 maanden heeft geduurd en (b) de arbeidsovereenkomst voor de werknemer onvrijwillig is geëindigd (art. 7:673 lid 1 BW). Om te bepalen of de termijn van 24 maanden is bereikt worden de elkaar opvolgende arbeidsovereenkomsten met tussenpozen van ten hoogste zes maanden bij elkaar opgeteld.

Het maakt daarbij niet uit of de achtereenvolgende arbeidsovereenkomsten qua werkzaamheden of arbeidsvoorwaarden van elkaar verschillen, zo lang het maar dezelfde werkgever en dezelfde werknemer betreft. Een overstap van TC naar Hoofd Jeugdopleiding (HJO) bij dezelfde voetbal werkgever zal dus niet leiden tot een einde van (de opbouw van) de termijn van 24 maanden, tenzij tussen het einde van de werkzaamheden als trainer-coach en het begin van de werkzaamheden als HJO meer dan zes maanden zijn verstreken.

Nieuwe werkgever

De genoemde periode van 24 maanden geldt ook bij arbeidsovereenkomsten met verschillende werkgevers die ten aanzien van de verrichte arbeid 'redelijkerwijs geacht moeten worden elkaars opvolger te zijn'. Ook dan kunnen de verschillende perioden bij elkaar worden opgeteld. Een bekend voorbeeld van het laatste is een fusie van twee verenigingen (voetbalwerkgevers) waarbij een nieuwe vereniging wordt opgericht.

Overigens gelden bij het oordeel over de vraag of een nieuwe werkgever redelijkerwijs geacht moet worden ten aanzien van de verrichte arbeid de opvolger van de vorige werkgever te zijn, de volgende criteria: (1) de nieuwe overeenkomst eist wezenlijk dezelfde vaardigheden en verantwoordelijkheden als de vorige overeenkomst en (2) tussen de nieuwe werkgever en de vorige werkgever bestaan zodanige banden dat het door die laatste op grond van zijn ervaringen met de werknemer verkregen inzicht in diens hoedanigheden en geschiktheid in redelijkheid ook moet worden toegerekend aan de nieuwe werkgever.

Het is van belang te bezien of, en zo ja, wanneer de tussenpozen meetellen voor het bepalen van de lengte van bepaalde termijnen. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen het verkrijgen van het recht op een transitievergoeding en het moment waarop een arbeidsovereenkomst van bepaalde tijd (van rechtswege) overgaat in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

De onderbrekingen tussen de verschillende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd tellen mee voor de berekening van de opzegtermijn. De onderbrekingen zijn ook relevant voor de vraag op welk moment een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd overgaat in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

Voor het bepalen van de termijn van 24 maanden waarna het recht op een transitievergoeding ontstaat wordt echter alleen de duur van de achtereenvolgende arbeidsovereenkomsten in aanmerking genomen. De duur van de onderbrekingen blijft buiten beschouwing. Kortom, na drie arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, de eerste van 2 maanden wegens vervanging, direct gevolgd door twee arbeidsovereenkomsten van elk tien maanden met een interval van 3 maanden ontstaat wel een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd maar geen recht op een transitievergoeding. In veel gevallen worden geschillen tussen de trainer-coach (TC) en de voetbalwerkgever in onderling overleg opgelost. Het resultaat van de onderhandelingen over de beëindiging van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden wordt meestal schriftelijk vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst. Bij een dergelijke beëindiging van de arbeidsovereenkomst is de (voetbal)werkgever geen transitievergoeding verschuldigd.

Geen overeenstemming

Zelfs als partijen geen overeenstemming kunnen bereiken over een beëindiging van de arbeidsovereenkomst en deze via de arbitragecommissie van de KNVB moet worden gerealiseerd, is de transitievergoeding niet altijd verschuldigd. Dat geldt onder meer als het ontslag het gevolg is van ernstig verwijtbaar handelen of nalaten van de TC. In de MvT zijn in dat verband diverse voorbeelden genoemd. Deze zijn weliswaar niet één op één toepasbaar in voetbalspecifieke omstandigheden, maar kunnen wel daarnaar worden 'vertaald'. Bijvoorbeeld als de TC bij herhaling te laat op trainingen verschijnt en tevergeefs daarop door de voetbalwerkgever is aangesproken.

Ook indien de TC ziek is en hij de controlevoorschriften bij ziekte herhaaldelijk, ook na toepassing van de loonopschorting, niet naleeft zonder dat daarvoor een gegronde reden bestaat, kan de verplichting tot het betalen van de transitievergoeding vervallen. Volledigheidshalve merk ik op dat er nog meer uitzonderingen gelden ten aanzien van de verplichting tot het betalen van de transitievergoeding. Omdat deze in de praktijk van de TC echter vrijwel niet zullen voorkomen, worden deze buiten beschouwing gelaten.

De transitievergoeding bedraagt over de eerste tien jaar van de arbeidsovereenkomst een zesde deel van het maandsalaris voor elke periode van zes maanden dat de arbeidsovereenkomst heeft geduurd. Dit betekent dat per twaalf maanden dat de arbeidsovereenkomst heeft bestaan, een derde deel van het maandsalaris verschuldigd is. Hoewel dat in de voetbalpraktijk niet snel zal voorkomen, is de vergoeding voor elke daaropvolgende periode (dus na tien jaar) van zes maanden gelijk aan een kwart van het maandsalaris. Dat komt overeen met een half maandsalaris per twaalf maanden na het tiende dienstjaar.

Karlo Meppelink, hoofdtrainer HZVV

Bouwen aan een team

Karlo Meppelink ligt met HZVV op koers voor het kampioenschap in de eerste klasse. Ondanks het feit, zegt hij zelf, dat sommige tegenstanders individueel misschien betere spelers hebben. "Alle neuzen staan bij ons dezelfde kant op. Wij zijn een sterk collectief, misschien staan wij daarom wel bovenaan."

De selectie van eredivisieclub N.E.C. was in januari van dit jaar op trainingskamp in het Spaanse Marbella en een journalist vroeg aan trainer Peter Hyballa wat er nog meer op het programma stond dan alleen trainingen en een oefenwedstrijd. Wat ging hij doen om het groepsproces een impuls te geven? Hyballa keek de vragensteller een paar seconden aan en sprak vervolgens de woorden. "We zijn hier niet gekomen om te kanoën of in bomen te klimmen. Scherpe partijen vier-tegen-vier, dat is in mijn beleving teambuilding."

Karlo Meppelink, die trainer is bij eersteklasser HZVV uit Hoogeveen, vindt de uitspraak van de Duitse coach mooi. "Voetbal is een teamsport, dus het is belangrijk dat alle spelers met dezelfde passie en hetzelfde doel het veld op gaan. Ik besteed daarom veel aandacht aan zaken die je kunt scharen onder de noemer 'teambuilding'. Maar vlotten bouwen en dat soort dingen is niet echt mijn ding. Natuurlijk kan het hartstikke leuk en nuttig zijn, maar ik focus mij liever op sportgerelateerde activiteiten."

DNA

"Aanvallend voetbal zit in mijn dna. Als voetballer speelde ik op alle middenveldposities, maar altijd in een aanvallende rol. En ook als trainer speel ik zo aanvallend mogelijk, waarbij ik uitga van balbezit en tegenstanders vanaf de eerste minuut onder druk probeer te zetten. Op papier spelen wij 1:4:3:3, in de praktijk komt het echter vaak neer op 1:4:2:4. De meeste tegenstanders zakken ver in, waardoor we veel op hun helft spelen en het spel moeten maken. Dat ligt ons wel, dus we vinden dat prima. Het betekent dat onze centrale

**'OP PAPIER SPELEN WIJ
1:4:3:3, IN DE PRAKTIJK
VEELAL 1:4:2:4'**

middenvelder, die toch al met de punt naar voren speelt, heel vaak naast de spits opduikt, omdat we via de vleugels de spits(en) proberen te bereiken.

Geduld bewaren en wachten op het juiste moment om in kleine ruimtes een kans te creëren, is erg belangrijk in onze speelwijze. Mijn oefenvormen pas ik daarop aan, waarbij ik erg gecharmeerd ben van pass- en trapvormen met tussendoor felle sprints en partijspellen in een kleine ruimte en twee keepers.”

Oefenvormen

Een oefenvorm die Meppelink zijn spelers regelmatig voorschotelt is oefenvorm drie (zie volgende pagina's), die uit drie oefeningen bestaat die erg op elkaar lijken, maar toch verschillend zijn. In alle drie de oefeningen zijn spelers voortdurend in beweging, waarbij ze de bal kort en strak naar hun medespeler passen en tussendoor kort sprintwerk leveren. De oefenvorm is geschikt voor 6 tot wel 24 spelers, wat een trainer die met een wisselend aantal spelers werkt veel flexibiliteit biedt.

Ook de oefenvormen vier, vijf en zes gebruikt Meppelink vaak. Drie partijvormen waarbij combinaties en het zoeken van de derde man essentieel zijn. Middenvelders die ingedraaid naar voren staan, loopacties ten opzichte van elkaar en het versnellen van het spel in de eindfase van de aanval zijn belangrijke ingrediënten in deze trainingsvormen. De oefenvormen één en twee vergroten, naast speltechnische- en tactische aspecten, het spelplezier.

P.I.T.

"Voetbal is een teamsport, je moet het met elkaar doen. Ik let er daarom scherp op dat alle neuzen dezelfde kant op staan. Drie aspecten zijn daarin belangrijk: plezier, inzet en teamspirit (P.I.T.). Het plezier staat natuurlijk voorop. Spelers zijn tenslotte gaan voetballen omdat ze het leuk vinden, dus ook als je op een hoog niveau speelt moet dat plezier blijven. Een goede inzet, individueel en als team, en de juiste teamspirit, waarbij iedereen samen voor

een goede prestatie gaat, is in mijn ogen eveneens onmisbaar. Kun je buiten het veld goed met elkaar opschieten, dan gaat het binnen het veld meestal ook makkelijker.

Het kost inspanning van een ieder om de neuzen dezelfde kant op te krijgen. In een team heb je te maken met individuen, die soms een ander belang hebben dan het teambelang. Dat kan ik niet accepteren en dus moet ik keuzes maken die niet altijd leuk zijn, maar voor het teambelang wel gemaakt moeten worden. Sommige spelers zijn het niet eens met de speelwijze die ik hanteer. Ik heb bijvoorbeeld te maken gehad met spelers die in de wedstrijd onvoldoende meededen in het druk zetten op de tegenstander. Daarmee dienen ze niet het collectief en worden ze een handicap voor het team. Als deze spelers niet inzien dat ze hun speelwijze moeten aanpassen, dan moet ik ingrijpen. Ja, ook als we winnen en het dus goed afloopt. In die situaties ga ik met de betreffende speler(s) in gesprek. Ik probeer de wedstrijdssituatie duidelijk te maken, waarbij ik soms videobeelden gebruik om mijn punt duidelijk te maken. En als ik tijdens trainingen de situatie herken leg ik het spel stil om te

vertellen wat ik zie gebeuren. Als er tijdens wedstrijden dan nog geen verandering te zien is, kan ik niet anders dan de speler reserve zetten. Ook al is het een van de betere spelers. Als er dan een gedragscomponent gaat spelen, kan het zelfs voorkomen dat iemand tijdelijk in het tweede elftal moet voetballen. In zo'n situatie is dat voor het team het beste. Een tegenstander onder druk zetten lukt immers alleen als je het met z'n allen doet. Zeker op ons niveau waar tegenstanders snel door hebben waar de zwakke schakels zitten en de kwaliteit hebben daarvan te profiteren.

Ook krijg je weleens te maken met kwalitatief zeer goede spelers die je graag in je team hebt, maar die hun leven naast het voetbal belangrijker vinden. Hierdoor maken ze keuzes die niet per definitie in het teambelang zijn, bijvoorbeeld door niet op de trainingen te komen. Als ik ze dan geen basisplaats geef zijn ze nog teleurgesteld ook. Spelers kijken tegenwoordig sowieso erg weinig in de spiegel, maar ik ben snel klaar met spelers die niet volledig gemotiveerd zijn. Dan kies ik liever voor een speler met minder kwaliteit, maar een betere mentaliteit."

'IK KIES LIEVER VOOR EEN SPELER MET MINDER KWALITEIT, MAAR EEN BETERE MENTALITEIT'

Kantine

"Ik vind het belangrijk dat we trainingen en wedstrijden gezamenlijk afsluiten via de welbekende 'derde helft'. Voetbal is tenslotte meer dan alleen de wedstrijd. De derde helft is uitstekend geschikt om de emoties van een wedstrijd na te bespreken. Ik heb er geen moeite mee als spelers tijdens het duel of op een training tegen elkaar uitvallen, maar het is fijn als ze dat daarna uitpraten. Of in algemene zin communiceren over zaken die wel en niet goed gaan.

Als de teamspirit goed is, merk je dat spelers na de training sneller even blijven zitten. Wij hebben het geluk dat we een mooie accommodatie hebben waar dat goed kan. Donderdag na de training is het een gewoonte geworden om even met elkaar na te zitten. Binnen de vereniging is het gebruikelijk om als eerste elftal na een thuiswedstrijd naar de businessruimte te komen waar onze sponsors zijn en de persconferentie

gehouden wordt. Daarna gaan we naar een aparte ruimte waar de speler van de wedstrijd wordt gekozen en vervolgens mengen de spelers zich onder onze supporters in de kantine. Als een speler niet kan, geeft hij dat altijd aan bij de begeleiding. Zo is er een vorm van discipline ontstaan. Zelf zit ik meestal midden tussen de jongens, ik vind dat prachtig én gezellig. Je hoort waar iedereen mee bezig is en wat hen bezig houdt. Hierdoor leer ik de spelers zowel qua denkwijze over voetbal als privé beter kennen."

Rugby

"Teambuilding is wat mij betreft niet met de selectie gaan survivalen of paintballen. In de eerste plaats ontbreekt daarvoor het geld bij mijn huidige club, maar ik geloof vooral in sportgerelateerde activiteiten. Zo probeer ik elk seizoen een andere sport uit, meestal in de voorbereiding als spelers elkaar nog moeten leren kennen. Ik heb eens een rugbytrainer uitgenodigd om een training te verzorgen. De

groep vond het fantastisch, al had een dag later iedereen spierpijn, haha. En als voetballen of trainen door veld- en weersomstandigheden onmogelijk is, dan vind ik het leuk om een alternatief te verzinnen. Zo zijn we de afgelopen winter een aantal keren de sportschool ingegaan voor een spinningles. De spelers vonden dat hartstikke leuk en het is goed voor de teamspirit.

Toch wijk ik soms van mijn principes af, vooral als mijn gevoel zegt dat het nodig is. Bij één van mijn vorige clubs bestond de selectie op een gegeven moment uit verschillende groepjes. De onderlinge samenwerking verliep niet lekker en er waren spanningen. We hebben toen het uitdagingsspel gespeeld, waarbij de spelers in kleine teams zelf een spel moesten bedenken en uitvoeren door tegen elkaar te strijden. Sindsdien zaten jongens die voorheen nauwelijks met elkaar praatten naast elkaar in de kleedkamer. Ik vond dat prachtig om te zien."

Juichen

"Een ander aspect waar ik aandacht voor vraag is gebeurtenissen in de privésfeer. Bij een geboorte of een zware blessure gaan we niet met een paar man op bezoek, maar met de hele selectie. Ik verplicht mijn spelers niet om mee te gaan, maar probeer wel een sfeer te creëren die iedereen stimuleert. Onder andere door te werken met een activiteitencommissie, een groepje van drie spelers, die de opdracht krijgen om dingen te organiseren en het voortouw te nemen bij gebeurtenissen op persoonlijk vlak.

Aan de manier van juichen kun je zien dat mijn spelers een (h)echt team vormen. Bij sommige teams juichen slechts een paar spelers als er wordt gescoord, mijn spelers vieren dat met z'n allen. Ik probeer dat ook te stimuleren door regelmatig te benadrukken dat het niet uitmaakt wie er scoort, maar dat we dat met z'n allen doen. Als je dat maar vaak genoeg roept, dan gaan de spelers daar vanzelf naar handelen."

Saamhorigheid

"Na de zomer ga ik bij Vroomshoopse Boys aan de slag. De huidige selectie van die club bestaat voor het grootste gedeelte uit jongens die uit Vroomshoop komen. Dat vind ik leuk en is zeker een pre. Veel eigen jeugd in het eerste elftal maakt de binding met het publiek belangrijk. De jongens hebben vaak al vanaf

'TEAMBUILDING? IK GELOOF VOORAL IN SPORTGERELATEERDE ACTIVITEITEN'

de jeugd met elkaar gespeeld en kennen elkaar goed. Hierdoor ontstaat saamhorigheid en dat is wat ik belangrijk vind.

Bouwen aan een team vind ik ontzettend leuk. Met HZVV bewijzen we dat de groep sterker is

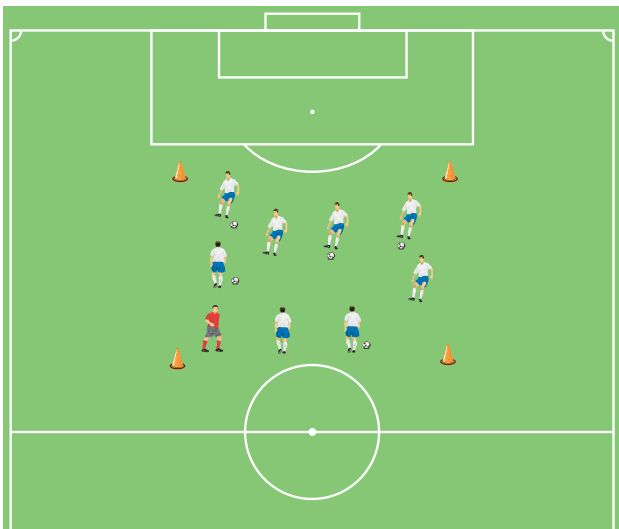
dan het individu. Terwijl sommige tegenstanders individueel misschien betere spelers hebben, maken wij een goede kans op het kampioenschap. Wij vormen een sterk collectief, misschien staan we daarom wel bovenaan."

Paspoort

Karlo Meppelink (Zuidwolde, 28-11-1969) voetbalde voor ZZVV, HZVV, Heracles, ACV, VV Hoogeveen en het Duitse SC Emlichheim. Bij die laatste club was hij vier seizoenen (2007-2011) actief als speler-trainer. In 2009 werd hij er kampioen. Meppelink werkte ook voor ZZVV (2006-2011), waarmee hij in 2007 kampioen werd in de vierde klasse, Germanicus (2011-2013) en HZVV (vanaf 2013). Met zijn huidige club pakte hij in 2015 de titel in de eerste klasse om het jaar erop te degraderen uit de hoofdklasse. Dit seizoen is hij opnieuw koploper in de eerste klasse E van het district Noord. Vanaf komend seizoen wordt Meppelink trainer bij Vroomshoopse Boys, een eersteklasser uit het district Oost.

Teambuilding

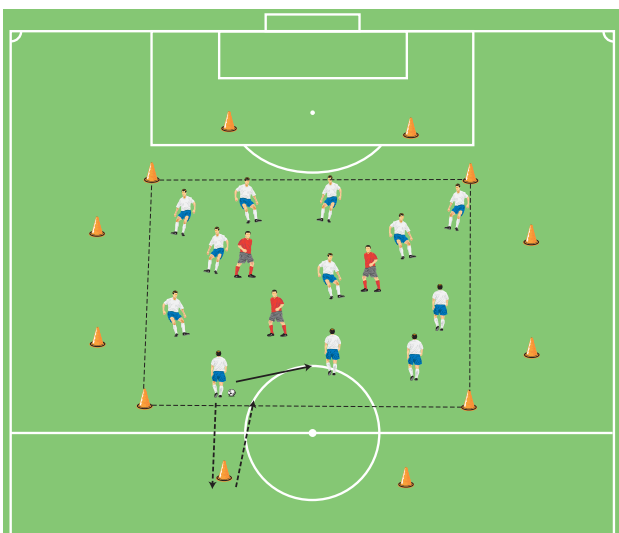
Organisatie:

- Vierkant, grootte afhankelijk van aantal spelers
- 3 of 4 spelers zonder bal (afhankelijk van aantal spelers)
- De tikker tikt in 1 minuut zoveel mogelijk spelers zonder bal, spelers met bal kunnen niet getikt worden
- Een bal buiten het speelveld mag niet meer ingebracht worden.
- Tikker die het meeste aantal spelers tikt wordt beloond

Coaching:

- Spelers mogen niet stilstaan
- Als speler stilstaat krijgt tikker extra punt
- Samenwerken, aanbieden, medespeler bal gunnen

Positiespel 12v3

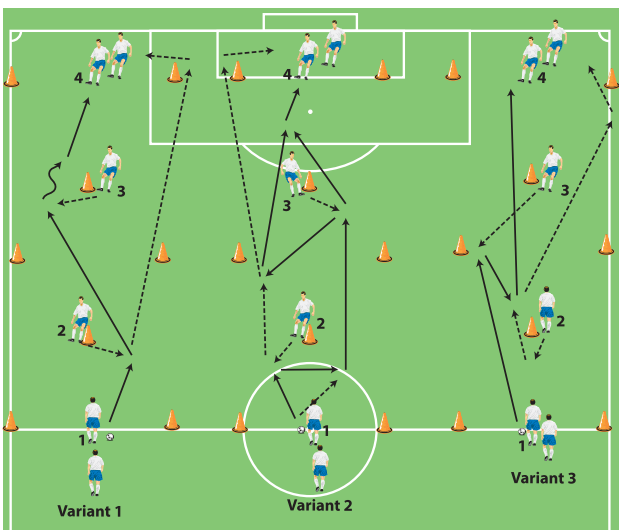
Organisatie:

- Speelveld 30 bij 30 meter
- 8 Hoedjes op 8 meter buiten speelveld
- 5 teams van 3 spelers
- Drietal moet gedurende twee minuten zoveel mogelijk passes onderscheppen, daarna doorwisselen met ander drietal
- De 12 spelers mogen bal slechts 1x raken en moeten daarna sprinten om een willekeurig hoedje aan de zijkant. Vervolgens keren ze terug binnen het speelveld en nemen weer deel aan het positiespel
- Bal mag niet naar dezelfde speler worden gespeeld
- Wedstrijdvorm: de twee drietallen die de meeste ballen onderscheppen = 0x opdrukken, drietal daarna 10x, derde drietal 20x en verliezers 30x opdrukken

Coaching:

- Goede veldbezetting en organisatie
- Juiste positie kiezen

Pass en trap vorm incl. sprinten

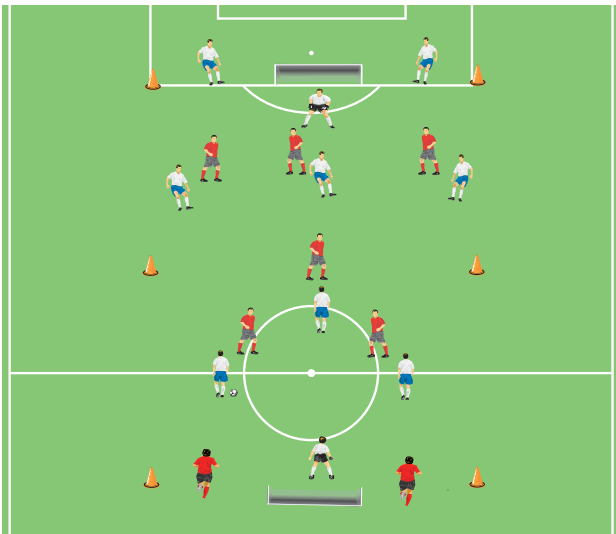
Organisatie:

- 18 Spelers
- 3 speelvelden van 20 breed en 60 meter lang
- 3 verschillende oefenvormen
- Oefening 1: Speler A speelt de los van tegenstander komende B in. Deze neemt de bal aan en opent door naar middenspeler C die ook los is gekomen van zijn tegenstander. Speler B sprint weg om hoedje en sluit aan bij D. A heeft ondertussen positie B ingenomen en oefening begint nu bij D
- Oefening 2: A naar B naar A naar C naar B naar D. Speler B sprint om pion en sluit aan bij D. A heeft ondertussen positie B ingenomen en oefening begint nu bij D
- Oefening 3: A naar C naar B naar D. B sprint om pion en sluit aan bij D. A heeft ondertussen positie B ingenomen en oefening begint nu bij D
- Spelers over? Voeg verdedigers toe voor echte weerstand

Coaching:

- Juiste been aanspelen
- Juiste balsnelheid
- Vooractie maken
- Coaching

Partijspel 6+Kv6+K + 2 kaatsers achter doel

Organisatie:

- 6v6 (evt. 4v4 of 5v5) + 4 kaatsers en 2 keepers
- Speelveld is 40 meter lang
- Speeltijd 4 x 5 minuten
- Omschakeling en diep spelen
- 1^e en 2^e partij: scoren via spelers die op de achterlijn staan
- 3^e en 4^e partij: 1 punt bij gewoon scoren, 2 punten bij scoren via spelers op de achterlijn
- Spelers op de achterlijn mogen bal slechts 1x raken

Coaching:

- In de omschakeling naar balbezit: direct diep kijken.
- Veldbezetting/Organisatie
- Juiste positie kiezen
- Makkelijker of moeilijker: aantal keren bal raken, speelveld groter/kleiner maken

Partijspel 6+Kv6+K + 2 kaatsers aan zijkant

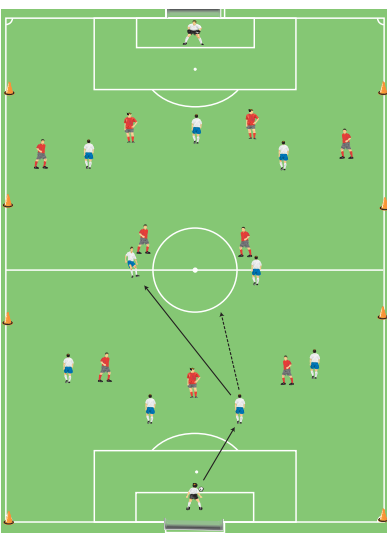
Organisatie:

- 6v6 (evt. 4v4 of 5v5) + 4 kaatsers en 2 keepers
- Speelveld is 40 meter lang
- Speeltijd 4 x 5 minuten
- Omschakeling en in de breedte spelen
- 1^e en 2^e partij: scoren via spelers die op de zijlijn staan
- 3^e en 4^e partij: 1 punt bij gewoon scoren, 2 punten bij scoren via spelers op de zijlijn
- Spelers bij de zijlijn mogen bal slechts 1x raken

Coaching:

- In de omschakeling naar balbezit: direct diep kijken.
- Veldbezetting/Organisatie
- Juiste positie kiezen
- Makkelijker of moeilijker: alleen eigen kleur aanspelen aan de zijkanten, aantal keren bal raken, speelveld groter/kleiner maken

Partijspel 9+Kv9+K

Organisatie:

- 9+Kv9+K
- 3x 10 minuten
- 1^e partij: in opbouwvak maximaal 3x raken, in middenvak 2x en in eindvak 3x
- 2^e partij: 2x of 1x raken
- 3^e partij: onbeperkt aantal keren raken

Coaching:

- Opengedraaid staan
- Aanvallers breed uit elkaar en dan naar binnen komen
- De lange bal goed inschatten, weten of de spits hem schampt of teruglegt
- Keuze maken tussen strakke pass of dragende pass
- Makkelijker of moeilijker: aantal keren bal raken, speelveld groter/kleiner maken, doorschuiven van 1 speler naar elk vak in balbezit

Doel: middenvelders ingedraaid naar voren, loopacties t.o.v. elkaar en het versnellen in de eindfase

Nominaties Rinus Michels Award

Voor de beste trainer-coach in het amateurvoetbal, seizoen 2016/2017

Ed Engelkes

Ajax (vrouwen) – Eredivisie (West 1)
VVOG - Derde Divisie zaterdag

Ed is al vanaf 1983 actief als trainer-coach en op dit moment heeft hij zelfs twee clubs waarvoor hij zijn werkzaamheden verricht. Vanaf 2012 is hij de trainer-coach van de vrouwen van Ajax en vanaf 2014 is hij trainer coach van VVOG uit de Derde Divisie zaterdag. Hij is een echte voetbalman in hart en nieren en ademt voetbal. Bij Ajax spelen zijn vrouwen in een 1:4:3:3-formatie en als de situatie daarom vraagt in een 1:3:4:3-formatie. Bij VVOG spelen zijn mannen in een 1:4:3:3-formatie bij balbezit en bij balverlies in een 1:4:5:1-formatie. Ed is een voorstander van dominant en aanvallend voetbal waarbij hij realistisch genoeg is om zijn speelwijze af te stemmen op het beschikbare materiaal. Bij Ajax hebben ze geen jeugdopleiding en zoeken ze een mix tussen ervaren en talentvolle speelsters en bij VVOG zitten twee spelers vanuit de eigen jeugd bij de selectie en laat hij talentvolle spelers van het tweede team meetraineren bij de selectie.

René Nijhuis

Quick'20 - Derde Divisie zondag (Oost)

René is bezig aan zijn derde seizoen bij de club en doet mee om de bovenste plaatsen. René heeft mooi en aanvallend voetbal hoog in zijn vaandel staan en zal zijn visie te allen tijde bewaken. De balans in zijn team is altijd prima verzorgd ondanks zijn aanvallende intenties. Hij speelt vanuit de 1:4:3:3-formatie. Quick'20 is een club met een hele grote jeugdafdeling en heeft daarbij de visie dat een goede doorstroming belangrijk is. Er spelen dan ook zeven eigen jeugdspelers in het eerste team. Kenmerkend voor de club is dat zij geen contracten afsluit met spelers en een echte amateurclub willen blijven, waardoor ze door de KNVB gestraft zijn met één punt in mindering tijdens deze competitie (niet voldoen aan de licentie-eisen). René is door zijn rustige manier van optreden/communiceren binnen de club/media een voorbeeld voor het trainersgilde.

Jeroen Rijdsdijk

Excelsior Maassluis - Tweede Divisie (West 2)

Jeroen is nu aan zijn tweede seizoen bezig bij Excelsior Maassluis. Vorig seizoen presteerde hij bijna het onmogelijke door na een valse start op de laatste wedstrijddag kampioen van de Topklasse te worden. Vervolgens pakte hij ook nog met de ploeg de titel algemeen amateurkampioen van Nederland en de Supercup. Dit seizoen staat Excelsior Maassluis in de nieuwe Tweede Divisie keurig in de subtop.

Bij Excelsior Maassluis bestaat niet alleen het overgrote deel van de selectie uit jongens van de club, maar ook het technisch kader. De jeugdopleiding is van levensbelang, zo'n tachtig procent van de selectie bestaat uit zelf opgeleide spelers. De hoofdtrainer heeft intensief contact met jeugdtrainers. Ook dit jaar in de Tweede Divisie hebben al meerdere doorgestroomde jeugdspelers hun debuut in de hoofdmacht beleefd.

Naast dit prettige verenigingsgevoel heeft Jeroen met zijn staf ook iets anders benadrukt. Hij heeft met zijn realistische kijk op voetbal de spelers overtuigd te spelen met het hart. Hij eist het maximale van zichzelf, van zijn staf en van zijn spelersgroep.

Met zijn open manier van communiceren zorgt hij voor een hecht team. Spelers roemen naast zijn technisch en tactisch inzicht, ook zijn rol als inspirator en motivator.

De VVON heeft uit elk district een trainer genomineerd. Tijdens het Nederlands Trainerscongres (vrijdag 19 mei, Zwolle) kiezen de aanwezige trainers hun beste collega. Voor de volledige procedure en de beoordelingscriteria kunt u kijken op www.vvon.nl.

Niels van Casteren

Blaauw Geel'38/Jumbo - Hoofdklasse B zondag (Zuid 2)

Niels is bezig aan zijn eerste seizoen bij Blaauw Geel'38 en doet mee om de titel. Zijn team staat erom bekend dat ze aanvallend spelen met als doel het publiek te vermaken en wedstrijden spelen om te winnen. Ze spelen hierbij vanuit een 1:4:3:3-formatie waarbij een van de basisprincipes is de 6-5 balans. Dit houdt in dat er te allen tijde zes spelers initiatief nemen/vrijheid hebben om deel te nemen aan de aanval en dat vijf spelers de restverdediging bewaken. Zijn trainingen zijn altijd ingericht om zijn manier van spelen en zijn voetbalvisie over te brengen op zijn spelersgroep. De visie van de club is om zoveel als mogelijk met eigen spelers te spelen en dit sluit goed aan bij de visie van Niels en ervaringen die hij heeft opgedaan bij diverse BVO - jeugdteams van o.a. FC Oss, PSV en Vitesse. De manier van werken en de omgang hebben een positieve invloed en uitstraling binnen zijn club.

Miquel van den Dungen

RKSV Nuenen - Hoofdklasse B zondag (Zuid 1)

Miquel is in het seizoen 2015/2016 gepromoveerd en staat momenteel in de top van de Hoofdklasse B en zit nog in de beker. In de afgelopen twee seizoenen zijn er veel mutaties geweest en het kost tijd en geduld om nieuwe spelers in te passen. Miquel heeft vier eigen jeugdspelers ingepast en werkt met veel eigen jeugdspelers in zijn selectie. Miquel hanteert twee systemen de 1:4:3:3 en de 1:4:4:2-formatie waarbij ze proberen zo aanvallend mogelijk te spelen met verzorgd positieospel, veel beweging, snelheid, individuele acties en diepgang. Hij bespreekt zijn voetbalideeën met zijn staf en spelersgroep om zo veel draagkracht te krijgen en daarnaast bezoekt hij regelmatig jeugdwedstrijden van zijn club om een goed beeld te krijgen van de doorkomende jeugd. Miquel heeft respect voor de arbitrage en collega-voetbaltrainers en staat de media keurig en objectief te woord.

Jan van Raalte

S.C. Genemuiden - Hoofdklasse B zaterdag (Noord)

Jan is inmiddels al weer dertien jaar actief als hoofdtrainer in de Hoofdklasse C, nu Hoofdklasse B. In de afgelopen vier jaar was hij trainer bij v.v. Staphorst. Met uitzondering van het derde jaar waarin via nacompetitie de Hoofdklasse werd veiliggesteld, deed v.v. Staphorst elk jaar mee om het kampioenschap en speelde elk jaar nacompetitie voor promotie. In zijn laatste jaar won hij de landelijke beker in een zinderende finale tegen Noordwijk. Momenteel is hij hoofdtrainer bij SC Genemuiden, een ploeg die bovenin meedoet in de competitie.

Jan wil graag aanvallend voetbal spelen op de helft van de tegenstander. Hierin wil hij graag verzorgd positieospel spelen met een gezonde agressiviteit in het vooruit verdedigen bij balverlies. Kijkend naar de kwaliteiten van de spelers kiest hij voor 1:4:3:3 of 1:4:4:2. Jan kenmerkt zich door te werken bij clubs waar een goede mix is van grotendeels eigen jeugdspelers en maximaal vijf tot zeven spelers van buitenaf. Hierdoor behouden de clubs hun clubcultuur en werkt hij veel met eigen jongens van de club.

Hij is een teambuilder en kan van een team een eenheid creëren waarin hij een goede mix weet te vinden in willen presteren met elkaar en plezier hebben in het spelletje. Zijn technische en tactische vaardigheden weet hij goed te vertalen naar het niveau van de ploeg waarmee hij werkt. Zijn duidelijke manier van werken, communiceren en gevraagde discipline maken van hem een allrounder.

LAPTOP

De opmars van een andersdenkende coach is bijna niet meer te stoppen. De vastgeroeste ideeën van een door de KNVB opgeleide coach met een totale voetbalachtergrond wordt overboord gezet. De zogenaamde 'laptoptrainer' doet ook in Nederland zijn intrede. Of dit mede de oplossing is om de totale malaise in het vaderlandse voetbal te doorbreken moet natuurlijk worden afgewacht. Feit is echter wel dat onze oosterburen de omslag naar een jonge hoog opgeleide coach al lang hebben gemaakt. In veel gevallen hebben deze coaches nooit op een hoog niveau gespeeld. Thomas Tuchel, David Wagner, Julian Nagelsmann, Hannes Wolf en Andre Schubert zijn namen die tot voor kort niet in het traditionele wereldje voorkwamen, maar toch kwamen bovendrijven door hun niet alledaagse aanpak. Het gaat niet meer alleen om ervaring in de topsport, maar aspecten zoals innovatie, communicatie, competentie en bovenal universitaire scholing komen bovendrijven. Het zal even wennen worden, maar dit vastgeroeste voetballand heeft gewoon nieuwe impulsen nodig. Een man zoals Peter Hyballa die bewegingswetenschappen en psychologie heeft gestudeerd, is tot op heden bepaald niet door de mand gevallen.

Nederland heeft nog steeds genoeg talent, maar de verwende jeugd moet wel effectief worden gemaakt aan de wetten van de mondiale topsport. Iedereen die een beetje goed kijkt ziet dat het op gebied van balbehandeling, passie en de absolute wil om te winnen gewoon niet goed gaat in vergelijking tot de landen rond om ons heen.

Als we over onze voetbalcultuur praten is het bijna een vanzelfsprekendheid dat Nederland op een technisch hoog niveau zit. Vaak hoor je: "technisch en tactisch is het altijd wel goed verzorgd bij ons" en "technisch zijn we natuurlijk altijd de betere, maar we verliezen het op andere onderdelen". We dichten ons kwaliteiten toe waar we in het verleden om bekend hebben gestaan, maar lijken blind voor de tekortkomingen van nu.

Natuurlijk is het belangrijk om onze jeugd ook op tactisch gebied te scholen (even los van de vraag wat we dan precies verstaan onder tactiek), maar het moet binnen het geheel wel in de juiste verhouding staan en op de juiste leeftijd worden aangeboden. De praktijk is helaas dat jeugdspelers op veel te jonge leeftijd worden belast met allerlei opdrachten en taken. De onlangs overleden Piet Keizer zei het een aantal jaren geleden al treffend: "Techniek verdwijnt, waar tactiek verschijnt". De vernieuwing die de KNVB heeft ingezet is interessant om te zien. Uiteraard is het niet zo dat voetbalervaring ineens niet meer van belang is, maar het vers bloed en nieuwe ideeën zijn broodnodig.

Het hogesnelheidsvoetbal van bijvoorbeeld Klopp en Tuchel staat haaks op de vaak tergend trage opbouw in de Nederlandse Eredivisie. En juist dat soort voetbal vereist een superieure techniek. Daar moeten we weer aan werken om zelfs maar bij een land als België te kunnen aanhaken.

Hans Bijvank

Colofon

De TrainerCoach is een gezamenlijke uitgave van Sportfacilities & Media BV en VVON.

Uitgave:
Sportfacilities & Media BV
Postbus 952 - 3700 AZ Zeist
Bezoekadres: Rozenstraat 20 A, Zeist
Telefoon: 030-6977710
E-mail: info@sportfacilities.com
Website: www.sportfacilities.com

Uitgever: Floris Schmitz

Hoofdredacteur De TrainerCoach:
Paul van Veen
E-mail: paulvanveen@sportfacilities.com

Redactiecoördinator De TrainerCoach:
Rogier Cuypers, telefoon: 06-24606170
E-mail: rogier@sportfacilities.com

Advertentieverkoop:
Account manager & traffic,
Rogier Cuypers /sales@sportfacilities.com/

Vormgeving:
Anton Gouverneur /studio@sportfacilities.com/

Aan dit nummer werkten mee:
Wim Adolfsen, Ruud Beele, Dick Bijkerk, Hans Bijvank, Tiny van Boekel, Eric Boesten, Rogier Cuypers, Jan de Gier, Gerrit van Keulen, Mark Schenning, Peter Smetsers, Martin Veldhuizen en Arnold Westen.

Speciale VVON-leden:
N. de Frel (erevoorzitter), J. Philippo, H. Drewes, W. Hoebe (ereleden), J. Biessels, C. Jansen, H. Ursem, A. Veenstra en J. Vrind (leden van verdienste).

Lidmaatschap VVON en verschijning:
Het verenigingsblad 'De TrainerCoach' maakt onderdeel uit van het lidmaatschap van de VVON. Heeft u vragen over uw lidmaatschap dan kunt u contact opnemen met: Secretariaat VVON, Jan de Gier, secretaris@vvon.nl, telefoon: 06-30185442. Lid worden kan via www.vvon.nl. Opzeggen van het lidmaatschap dient **vóór 1 november van elk jaar** plaats te vinden. Dit kan alleen schriftelijk middels een e-mail/brief aan de secretaris.

Leden van de VVON dienen wijzigingen in adresgegevens, telefoonnummer, emailadres etc. zelf aan te passen via **MIJN VVON** op www.vvon.nl. Hiervoor is het wel noodzakelijk ingelogd te zijn.

De 'TrainerCoach' verschijnt zes keer per jaar.
© 2017. Sportfacilities & Media BV, Zeist
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, door fotokopieën, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

dotcomclub

Spelervolgsysteem

► COÖRDINEER UW SPELERS EN STAFLEDEN, PLAN UW WEDSTRIJDEN, TRAININGEN EN BEOORDELINGEN EN REGISTREER ELK DETAIL TIJDENS DE WEDSTRIJD!

► MET DOTCOMCLUB GARANDEERT U DE CONTINUÏTEIT VAN UW OPLEIDING EN BENT U NIET MEER KWETSBAAR BIJ VERLIES VAN BELANGRIJKE TECHNISCHE GEGEVENS.

INTERESSE IN EEN VRIJBLIJVENDE DEMONSTRATIE VAN HET SPELERSVOLGSYSTEEM?
NEEM DAN CONTACT MET ONS OP! TELEFOON: 036-5472119 E-MAIL: INFO@DOTCOMSPORT.NL
BEZOEK ONZE WEBSITE: WWW.DOTCOMSPORT.NL

SMARTGOALS

*Dynamisch trainen met SmartGoals.
Ontdek waarom Ajax, PSV, Feyenoord
en nog vele anderen u voorgingen.*

- ▲ *Ideaal hulpmiddel voor elke trainer.*
- ▲ *Plezier voor iedereen. Van de F-jes tot de Champions League.*
- ▲ *Trainen van kijkgedrag, overzicht, snelheid, coördinatie, open draaien, positiespel, communicatie, etc.*
- ▲ *Bijhouden van prestaties en groei van spelers. Tijdmetingen, sprint tests, dribbel scores, etc.*
- ▲ *Eindeloze variaties in oefeningen.*

www.smartgoals.nl

15^e Nederlands Trainerscongres

NEDERLANDS
TRAINERS
CONGRES

Wanneer: vrijdag 19 mei 2017
Waar: Stadion PEC Zwolle
Aanmelden: www.vvon.nl

Trainingskamp nog niet geboekt?

Diverse mogelijkheden in binnen- en buitenland

Trainingskampen.nl

Versterk tijdens de winterstop het teamgevoel met een trainingskamp. Werk in een andere omgeving ontspannen onder professionele omstandigheden naar de tweede seizoenshelft toe. Met een trainingskamp bent u goed voorbereid op de allesbeslissende fase in de competitie!

Voor elk budget en voor teams van alle niveaus. Wij adviseren u graag in een persoonlijk gesprek.

Dé specialist op het gebied van compleet verzorgde trainingskampen!

**TRAININGSKAMP
INCL. HALLETOERNOOI**
3 dagen volpension

vanaf
€ 99,- p.p.

**TRAININGSKAMP
ZUID-SPANJE**
4 dagen all-inclusive

vanaf
€ 349,- p.p.

Meer informatie?
www.trainingskampen.nl

AL MEER
DAN 10 JAAR
DÉ SPECIALIST